

číslo 3/2020

Vodárenské pohľady

štvrtročník / ročník: 15

Voda
a koronakrízové
vodárenstvo
z pohľadu
hygienikov

**Riešenie vyvinuté
v prostredí
slovenských
správcov
vodovodných a
kanalizačných
sietí.**

CG ZISVH

NOVINKA ZÁKAZNÍCKY INFORMAČNÝ SYSTÉM

- Generovanie návrhov zmlúv a ich dodatkov
- Mobilné meranie a odpočet
- Kontroly zadávania odpočtov
- Preddavkové a vyúčtovacie faktúry
- Možnosť generovania záloh
- Tlač poštových poukázok
- Generovanie upomienok

- Tvorba splátkových harmonogramov
- Prehľad o technických parametroch siete vďaka GIS
- Automatické predvyplňanie polí
- Tlač montážnych lístkov k výmene vodomero
- Štatistické reporty a kontroly integrity údajov

CORAgeo
Geographic Information Systems

obchod@corageo.sk
tel. 052/2851 411
www.corageo.sk

III. ROČNÍK PRESTÍŽNEHO PODUJATIA PRIATEĽOV VODY A GOLFU „VODNÝ GOLF 2020“, REALIZOVANÉHO POD ZÁŠTITOU ASOCIÁCIE VODÁRENSKÝCH SPOLOČNOSTÍ, PODUJATIE SA USKUTOČNILO DŇA 3. SEPTEMBRA 2020 V AREÁLI ALPINKA KOŠICE.

HLAVNÍ PARTNERI

INFORMAČNÉ SYSTÉMY PRE VODNÉ HOSPODÁRSTVO

VODNÉ TECHNOLOGIE A SMART METERING

Geographic Information Systems

SOFTVÉROVÉ RIEŠENIA
S DLHOROČNOU TRADÍCIOU

DODÁVATEĽ PLASTOVÝCH A LIATINOVÝCH SYSTÉMOV
A SKLOLAMINÁTU

REKLAMNÍ PARTNERI

Profesionálny partner pre čerpacie technológie

Špeciálne armatúry pre vodu a plyn

ponúkame spoločné riešenia
www.strabag-pozemne.sk

vodné hospodárstvo

Vodárenské pohľady

Vydavateľ:

Asociácia vodárenských spoločností
Prešovská 48
826 46 Bratislava

www.avssr.sk**IČO:** 30854156**Pracovisko:**

Nevädzová 5
821 01 Bratislava

Sídlo redakcie: Agentúra PENELOPA, s.r.o.

Omská 22
040 01 Košice
tel./fax: +421 55 677 00 76

Šéfredaktor: Mgr. Martina Hidvéghyová**e-mail:** hidveghyova@penelopa.sk**Zodpovedný redaktor:**

Mgr. Alena Havrilová
e-mail: obchod@penelopa.sk

Redaktori:

Ing. Ivana Mahříková, PhD.
Ing. Peter Podstupka
Mgr. Eva Petranová
Ing. Božena Dická
Mgr. Slavomíra Vogelová
Ing. Miloš Dian
Ing. Jana Bernátová
Ing. Jozef Horečný
Ing. Ondrej Kapusta
Ing. Peter Ďuroška
Ing. Helena Molnárová
Mgr. Dagmar Rošková

Externý redaktor:

PhDr. Peter Furmaník

Príjem inzercie: Agentúra PENELOPA, s.r.o.

Omská 22, 04001 Košice
tel./fax: +421 55 677 00 76
e-mail: obchod@penelopa.sk

Grafika a sadzba:

Agentúra PENELOPA, s.r.o.

Tlač: Rotaprint Košice

Autorské práva vyhradené. Akékoľvek rozmnožovanie textu, fotografií a grafiky vrátane údajov v elektronickej podobe, len s predchádzajúcim písomným súhlasom redakcie.

Nepredajné.**Evidenčné číslo:**

EV 3422/09

ISSN: 1336-6467**Ročník:** 15**Štvrťročník, Číslo:** 3**Dátum vydania.** 14. 09. 2020

4

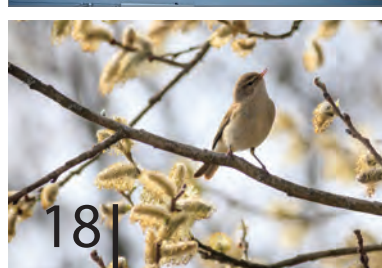
14

6

16

18

9

11

19

4 Aktuality/AVS report

Mozaika AVS

*Osobnosti slovenského vodárenstva
oslávili životné jubileá*

6 Anketa – hlavná téma

Koronakríza...a čo ďalej?

9 Anketa

*Voda a koronakrízové vodárenstvo
z pohľadu hygienikov*

11 Téma

Romantické dažde sú minulosťou

14 Téma

Prví absolventi

16 Čo je nové

*Čo je nové v PVPS, a.s.**Čo je nové v BVS, a.s.**Čo je nové vo VVS, a.s.**Čo je nové v StVPS, a.s.**Čo je nové v SEVAK, a.s.**Čo je nové v OVS, a.s.*

21 SOVAK

Po niekoľkomesačnej práci v online priestore sa dňa 2. júla stretla na zasadnutí **správna rada AVS** (na foto vpravo hore) už v novom zložení. Vzhľadom na situáciu spôsobenú pandemiou a nástup novej vlády SR malo rokovanie bohatý program. Kancelária AVS informovala prítomných o legislatívnych zmenách prijatých v dôsledku pandémie, dôležitým bodom bol zákon Lex Korona, kde AVS uplatnila viacero svojich podnetov na zlepšenie postavenia vodárenských spoločností. Dôležitou témou bola zmena na poste predsedu Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO). Po prvýkrát v histórii tohto úradu bol prizvaný ako člen výberovej komisie na post predsedu úradu aj zástupca z Asociácie vodárenských spoločností. Veríme, že pod novým vedením bude úrad aktívne spolupracovať s regulovanými subjektmi a zlepši postavenie vodného hospodárstva ako jedného z regulovaných odvetví. O pozitívnom trende pri komu-

analyzovať až po otvorení všetkých prevádzok a po návrate do normálneho života. SR AVS rozhodla, že je potrebné zopakovať dotazníkovú akciu na jeseň 2020, aby sa zistili reálne dopady krízy, nakoľko sa rapídne zvyšuje počet neplatičov vodného a stočného. Vzhľadom na to, že väčšina podujatí a pracovných stretnutí plánovaných v druhom štvrtroku 2020 bolo zrušených, alebo presunutých na jeseň 2020, kancelárii AVS čaká v nadchádzajúcich mesiacoch perné obdobie.

Pripravované aktivity kancelárie AVS:

3. - 4. september 2020: Vodný golf, 3. ročník, Košice

10. september 2020: pracovné stretnutie generálnych riaditeľov VS s novým vedením Ministerstva životného prostredia SR (Sekcia vôd a Sekcia environmentálnych programov a projektov)

22. september 2020: Školenie kybernetickej bezpečnosti, ZSVS, a.s., Nitra

23. september 2020: Zasadanie Ekonomickej komisie AVS, StVPS, a.s., Banská Bystrica

Výstava AQUA bola z dôvodu ochrany zdravia návštevníkov aj vystavovateľov preložená do roku 2021.

Mediálne aktivity AVS:

V letných mesiacoch AVS uskutočnila dve významné mediálne aktivity. V spolupráci s televíziou TA3 pripravila film „Slovenská voda“. Uvedený dokument približuje prácu prevádzkovateľov verejných vodovodov a verejných kanalizácií laickej verejnosti a zároveň formou rozhovorov s predstaviteľmi AVS poukazuje na aktuálne problémy v oblasti vodárenstva. Súčasťou mediálnej aktivity AVS bolo aj pozvanie prezidenta a vedúcej kancelárie AVS do relácie TA3 „Udalosti“, kde spolu s redaktorom Petrom Bielikom zhodnotili súčasný stav vodného hospodárstva na Slovensku.

Ing. Ivana Mahríková, PhD, EUR ING.

kancelária AVS

Foto: archív AVS

Rokovanie pracovnej skupiny AVS s predsedom ÚRSO Andrejom Jurisom

nikácií s ÚRSO svedčí aj fakt, že bola zriadená pracovná skupina pre komunikáciu s ÚRSO, ktorá sa 20. augusta stretla s Ing. Andrejom Jurisom, predsedom ÚRSO a prerokovala najpálčivejšie témy v oblasti regulácie vodárenstva. Členovia správnej rady sa venovali aj ekonomickým dopadom krízy na chod vodárenských spoločností spôsobených pandemiou. Viaceré vodárenské spoločnosti avizovali zníženie spotreby vody, pri uzatvorení veľkých podnikov až o 20 %, pri hoteloch, školách a občianskej vybavenosti o 10 – 15 %. Celkové zhodnotenie dopadov budeme viesť

Osobnosti slovenského vodárenstva oslávili životné jubileá

Dňa 18. augusta 2020 sa v plnom zdraví, životnom optimizme a pracovnom eláne dožil 75 rokov profesor Katedry zdravotného a environmentálneho inžinierstva Stavebnej fakulty STU v Bratislave **prof. Ing. Jozef Kriš, PhD.** Na uvedenej katedre pôsobil od roku 1969 a venoval jej celý svoj profesijný život. Zastával rôzne pracovné zaradenia na pedagogických a vedeckých miestach a bol dlhoročným vedúcim katedry.

V rámci svojho vedecko-pedagogického pôsobenia sa špecializoval na oblasť vodárenstva, balneotechniky a inžinierskych sietí. Vďaka svojej dlhoročnej aktívnej práci sa stal nestorom

vodárenstva na Slovensku. Pôsobil v komisiách pre štátne záverečné skúšky a obhajoby diplomových prác na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave, ČVUT v Prahe a VUT v Brne. Bol predsedom Akademického senátu na Stavebnej fakulte, členom Kolégia dekana Stavebnej fakulty, členom Vedeckej rady Stavebnej fakulty. Od roku 2003 bol predsedom komisiárov pre vykonávanie skúšok odbornej spôsobilosti na vydávanie Osvedčenia pre prevádzkovanie verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

Po pri pedagogickej práci sa aktívne zapájal do organizovania a riešenia vedecko-výskumných úloh, z ktorých vyplynula aj jeho bohatá publikačná činnosť. Je autorom viacerých monografií i mnohých časopiseckých článkov a článkov publikovaných na odborných a vedeckých podujatiach ako na Slovensku, tak aj v zahraničí, napr. v Japonsku, USA, Izraeli, Francúzsku, Taliansku, Juhoafrickej republike, Maroku,

Nemecku, Rakúsku, Argentíne, Austrálii, Thajsku, Číne, Poľsku. Jeho publikácie sú neoddeliteľnou súčasťou vodárenských knižníc. Profesor Kriš svoje poznatky zúročil pri spolupráci s Úradom pre normalizáciu, metrologiu a skúšobníctvo SR v odbore technickej normalizácie, kde dlhoročne pôsobí ako predseda odbornej komisie č. 1 Vodovody a kanalizácie. Stál pri kreovaní odbornej výstavy a jej sprievodných podujatí „AQUA“ v Trenčíne, medzinárodnej konferencie „Pitná voda“, konferencie pre vodohospodárov a iné, ktoré podporoval počas celého obdobia, kedy pôsobil vo funkcii predsedu Slovenského národného komitétu IWA.

Pedagogická, odborná, vedecká a spoločenská práca a aktivita prof. Ing. Jozefa Kriša, PhD. je veľmi rozsiahla a spoločensky prospešná.

Za pracovníkov Katedry zdravotného a environmentálneho inžinierstva, jej študentov a spolupracovníkov prajeme profesorovi pri príležitosti tohto pekného jubilea hlavne pevné zdravie a veľa radosti zo života.

***

21. júna oslávil neuveriteľných 90 rokov **doc. Ing. Ľubomír Hyánek, CSC**, priekopník v oblasti čistenia odpadových vôd. Svoj profesijný život zasvätil hlavne pedagogickej a vedecko-výskumnej činnosti na pôde Katedry zdravotného a environmentálneho inžinierstva Stavebnej fakulty STU v Bratislave, kde pôsobil od roku 1953 celé polstoročie. Vyučoval takmer všetky predmety pod záštitou katedry, no najviac mu prirástlo k srdcu čistenie odpadových vôd. Stal sa uznávaným expertom nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí. Za svoju vedecko-pedagogickú činnosť bol viackrát ocenený. Je držiteľom zlatej a striebornej medaily SVŠT a Plakety akademika Duba. Docent Hyánek bol zakladateľom Asociácie čistiarenských expertov a je vlastníkom členského preukazu s číslom 1. Vďaka pevnému zdraviu sa aktívne zapája do aktivít tohto expertného združenia aj dnes. Zároveň sleduje aktuálne dianie v celom rezorte vodárenstva. Je dlhoročným odberateľom časopisu Vodárenské pohľady a veľmi rád s nami diskutuje o jeho obsahu a dianí vo vodárenských spoločnostiach. Častokrát prispieva radami, ktoré pramenia zo skúseností získaných počas bohatého profesijného života, čo si veľmi ceníme.

Prof. Ing. Jozef Kriš

Počas svojej pedagogickej činnosti na Katedre zdravotného a environmentálneho inžinierstva sa stal jedným z najznámejších pedagógov najmä pre svoj talent zaujať mladých ľudí. Jeho prednášky boli vždy plné humoru a zaujímavých príkladov z praxe. Práve svojím výnimočným prístupom k študentom dokázal pritiahnuť k nie príliš atraktívnemu odvetviu odvádzania a čistenia odpadových vôd mnoho mladých ľudí, ktorí sa tejto profesii venujú dodnes. Okrem pracovných aktivít si docent Hyánek našiel čas aj na záľuby. Medzi tie najväčšie patrilo pestovanie skalničiek, ktorému sa na vysokej profesionálnej úrovni venuje aj dnes.

Za všetkých kolegov, priateľov a študentov prajeme nášmu jubilantovi hlavne pevné zdravie, spokojnosť a pohodu v rodinnom živote, veľa energie na štúdium odbornej problematiky vodárenstva a veľa času na svoje záľuby.

Za kolektív pracovníkov Katedry zdravotného a environmentálneho inžinierstva, Stavebnej fakulty STU a Asociácie vodárenských spoločností,

Ing. Ivana Mahríková, PhD, EUR ING.

Foto: archív

Inzercia

VYRÁBAME PRE GENERÁCIE

hawle

POSÚVAČE

ARMATÚRY

HYDRANTY

A OSTATNÉ PRÍSLUŠENSTVO PRE VODOVODNÉ SIETE

- tradícia, kvalita, inovácia, zákaznícky servis
- prevádzková spoľahlivosť, flexibilita, široká paleta výrobkov
- protikorózna ochrana odliatkov epoxidovým práškom podľa GSK
- konštrukčné prvky z nehrdzavejúcej ocele

Hawle s.r.o. – Pezinská 30, SK - 903 01 SENEČ, www.hawle.sk

Tel.: +421 - 2 - 45922187, Fax: +421 - 2 - 45922188, e-mail: hawle@hawle.sk

RAL Značka kvality
ŤAŽKÁ PROTIKORÓZNA OCHRANA
ARMATÚRY A TVAROVIEK

10 rokov
záruka
hawle

Dopady pandémie na slovenské vodárenstvo očami jeho manažérov, ale aj názory hygienikov a hľadanie odpovedí na otázku finančnej pomoci pre obnovu ekonomiky

Koronakríza... a čo ďalej?

Aj keď sme sa koronakríze podrobne venovali už v 2. tohtoročnom vydaní VP, vraciame sa k nej opäť, tentoraz ale hovoríme skôr už o konkrétnych dopadoch pandémie spôsobenej vírusom COVID-19 na vodárenské spoločnosti. A zároveň sa vodárenských manažérov pýtame, ako by sa vzhľadom na koronakrízu dali a mali využiť peniaze z fondov EÚ určené na obnovu postihnutej ekonomiky. Do diskusie sa zapojili zástupcovia šiestich vodárenských spoločností.

Za Bratislavskú vodárenskú spoločnosť (BVS) a.s., Bratislava odpovedal generálny riaditeľ JUDr. Peter Olajoš, za Severoslovenské vodárne a kanalizácie (SEVAK) a.s., Žilina generálny riaditeľ Ing. Miroslav Kundrík a za Liptovskú vodárenskú spoločnosť (LVS) a.s., Liptovský Mikuláš Ing. Tomáš Benikovsky, výrobný riaditeľ a Ing. Miroslav Kohút, obchodno-ekonomický riaditeľ.

Podtatranskú vodárenskú spoločnosť (PVS), a.s. Poprad zastúpil generálny riaditeľ Ing. Peter Ďuroška a Podtatranskú vodárenskú prevádzkovú spoločnosť (PVPS), a.s. Poprad jej výrobný riaditeľ Ing. Matúš Galík, PhD. a referentka marketingu a komunikácie Ing. Božena Dická. Za Východoslovenskú vodárenskú spoločnosť (VVS), a.s. Košice v diskusii vystúpili výrobnotechnický riaditeľ Ing. Gabriel Fedák, PhD. a vedúci útvaru ľudských zdrojov JUDr. Ján Šmidt.

Pokles tržieb za vodné a stočné

B. Dická, PVPS: Vykonávali sme nevyhnutné činnosti na zabezpečenie dodávky pitnej vody a odvádzania odpadovej vody. Z organizačných protipandemických opatrení

demických opatrení spomeniem uzatvorenie zákaznických centier a všetkých administratívnych a prevádzkových budov pre externých zákazníkov. Vytvorili sme pracovné skupiny s najnevyhnutnejším striedaním zamestnancov a tak, aby sa čo najviac obmedzil styk s verejnosťou. Zvýšili sa nám náklady na nákup ochranných pomôcok a dezinfekčných prostriedkov, boli sme nútení zaviesť mnoho úsporných opatrení.

P. Olajoš, BVS: Z aktuálne dostupných údajov nevidíme prepád v spotrebe, resp. v objeme vody, ktorú sme dodali do systému. Mení sa však štruktúra spotreby a výpadok z prvého polroka z hotelov, škôl alebo zavretých kancelárskych budov, čo má negatívny dopad na cashflow. Veríme, že časť tohto výpadku sa dorovná v priebehu roka pri vyúčtovaní menších klientov. Tak isto nesmieme zabudnúť na dopad zvýšených nákladov, ktoré sme mali v súvislosti s opatreniami na boj proti COVID-19, a ktoré nás tiež niečo stáli.

M. Kundrík, SEVAK: Dopad pandémie na našu spoločnosť sledujeme vo viacerých rovinách. V obchodnej oblasti evidujeme približne 5,5 %-tný pokles tržieb za vodné a stočné za 1. polrok, čo bolo spôsobené predovšetkým výpadkom výroby u rozhodujúcich odberateľov. V investičnej oblasti sme zaznamenali problematickú a teda oneskorenú dodávku technologických zariadení zo zahraničia, rovnako sme evidovali dopad na „nečinnosť“ úradov, čo spôsobovalo oneskorenie prípravy investičných stavieb. Výpadok v tržbách bude mať vplyv na zníženie výdavkov v prevádzkovej činnosti, v menšej miere tak budeme vykonávať opravy vodovodov a kanalizácií.

Unikátna príležitosť!

Na Slovensko počas najbližších 7 rokov z európskych peňazí rôznymi kanálmi (fond obnovy, bežný európsky rozpočet, doteraz nevyčerpané dotácie, prístup k osobitne výhodným pôžičkám atď.) by malo pritecť dohromady vyše 40 miliárd eur na rozprúdenie ekonomiky kruto zasiahnutej koronakrízou. Pre tieto budúce peniaze sa už začal boj medzi vládou koalíciou a opozíciou. Z hľadiska našej témy je potešujúce, že politici zavše aspoň okrajovo spomenú aj vodárenskú infraštruktúru. Minister hospodárstva Richard Sulík (strana

SaS) v tejto súvislosti opakovane zdôraznil potrebu dobudovať verejné kanalizácie v obciach, keďže v tomto veľmi zostávame za vyspelou Európou.

Otázka pre vodárenských manažérov: Súhlasíte s názorom ministra Sulíka alebo si myslíte, že tieto zdroje by bolo potrebné vo vodárenstve využiť na iné zábery a projekty?

M. Galík, PVPS: Súhlasím s názorom pána ministra, len netreba zabúdať, že väčšia časť vodárenskej infraštruktúry je po dobe životnosti. Preto je potrebné zamerať sa nielen na rozvoj, ale hlavne na obnovu vodovodnej a kanalizačnej infraštruktúry, aby bola v prevádzkyschopnom stave.

P. Ďuroška, PVS: Všetky dostupné zdroje je potrebné použiť na obnovu a dobudovanie vodárenskej infraštruktúry. Ak nebude zabezpečená obnova, nebude možné splniť ani rozvojové plány. PVS, a.s. pripravuje aktualizáciu plánu obnovy a rozvoja VV a VK na obdobie do roku 2027. Na zabezpečenie obnovy je možné použiť iba zdroje z úverov a dotácií, keďže vodárenské spoločnosti netvoria dostatočný zisk na nové rozvojové investície.

J. Šmíd, VVS: Súhlasím s pánom Sulíkom, lebo je nevyhnutné dobudovať verejné kanalizácie v obciach na Slovensku, ale rovnako by bolo potrebné aj rekonštruovať a modernizovať už existujúce úpravné vody, čistiarne odpadových vôd a verejné kanalizácie, ktoré sú už postavené. O tom by určite veľa vedeli rozprávať naši technici z výrobo-technického a investičného úseku.

P. Olajoš, BVS: V rovnakom duchu sa okrem ministra hospodárstva vyjadril aj premiér. Som veľmi rád, že aj predstavitelia štátu vidia vo fonde obnovy spôsob, ako sa dá dobehnúť to, čo sa malo budovať posledných tridsať rokov. Treba si uvedomiť, že výstavba vodovodov a kanalizácií je presne ten typ projektov, ktoré sú v tomto čase vhodné. Ide o ucelené projekty, ktoré podporia lokálnych zamestnávateľov naprieč celým územím Slovenska a zároveň zlepšia život ľudí na dlhé roky dopredu. Dovoľm si tvrdiť, že bez podobnej, štátom garantovanej investície, dnes nie je možné tento investičný dlh dobehnúť a teraz existuje unikátna príležitosť, ako to vyriešiť!

G. Fedák VVS: Vzhľadom na to, že v rámci východného Slovenska je nízka pripojenosť na verejnú kanalizáciu, súhlasím s využitím finančných prostriedkov z EÚ predovšetkým na dobudovanie vodárenskej infraštruktúry (verejné kanalizácie). V súčasnosti je u nás na verejnú kanalizáciu pripojených 68 percent producentov. Nedostatočné vybudovanie - pokrytie kanalizačnej siete má nepriaznivé dôsledky na životné prostredie. S cieľom zabezpečenia rovnakej životnej úrovne všetkých obyvateľov EÚ preto plne podporujem myšlienku pripojenia na verejnú kanalizáciu, keďže je to dôležitý aspekt pre ďalší ekonomický a sociálny progres.

M. Kohút, LVS: Naša spoločnosť s názorom ministra hospodárstva Richarda Sulíka súhlasí.

M. Kundrík, SEVAK: Z pohľadu našej spoločnosti by bolo potrebné viac investovať do obnovy existujúcej infraštruktúry, ktorá je vo veľmi zlom stave, čoho dôsledkom sú neprimerane vysoké straty vody alebo vysoký podiel balastných vôd v stokovej sieti. Naša spoločnosť v predchádzajúcom období výrazným spôsobom čerpala prostriedky z fondov EÚ na rozvojové programy, avšak o to menej sa financovala obnova existujúcich sietí. Pri súčasne platnej legislatíve nebude vôbec jednoduché v krátkom čase zabezpečiť prípravu nových líniových stavieb, aj keď na strane druhej, jeden projekt odkanalizovania obcí už máme v projektovej príprave.

Potreba systémových riešení

Na využitie peňazí určených na obnovu po prvej vlne pandémie sú rôzne názory. Napríklad niekdajší minister financií a medzinárodne uznávaný ekonóm Ivan Mikloš k avizovanej finančnej pomoci z EÚ uviedol, že tie peniaze by sa nemali priamo prejsť, teda - citujeme - netreba ich chápať iba ako fondy na výstavbu nemocníc, vodovodov, kanalizácií či diaľnic, ale prioritne by mali slúžiť predovšetkým na reformy, ktoré zabezpečia lepšie podnikateľské prostredie, makroekonomickú stabilitu, vyžiteľnosť práva, efektívnu verejnú správu a zásadné zlepšenie vzdelania, vedy, výskumu a transferu technológií.

Miklošove slová možno chápať tak, že tieto zdroje by mali predovšetkým slúžiť na systémové riešenia, lebo z tých EÚ peňazí by sa síce vybudovali nejaké úseky diaľnic, vodovody i kanalizácie, ale o ďalších 5 rokoch by už zase zúfalo chýbali zdroje na ďalšie dobudovanie a rekonštrukciu vodárenskej infraštruktúry. Súhlasíte s takýmto názorom?

P. Olajoš, BVS: Súhlasím s tým, že tieto peniaze by sa nemali prejsť. Ale ťažko si viem predstaviť lepšie investície, ako tie do vodovodov a kanalizácií. Špeciálne ak hovoríme o dlhodobej udržateľnosti nielen ekonomiky, ale celej spoločnosti. Bez vody sa fungovať nedá a nadchádzajúce klimatické zmeny ovplyvnia jej dostupnosť aj na Slovensku. A rovnako aj výstavba kanalizácií má priamy dopad na kvalitu životného prostredia. Znova zopakujem, investície do vodovodov a kanalizácií sú zelené investície, na ktoré sa musíme sústrediť nielen podľa EÚ, ale aj podľa zdravého rozumu.

M. Kohút, LVS: Investíciu do budovania verejných vodovodov a verejných kanalizácií v záujme dodávok pitnej vody a odkanalizovania ďalších obcí nepovažujeme za „prejedanie“ finančnej pomoci z EÚ, ale zároveň súhlasíme s názorom Ivana Mikloša v tom, že je potrebné popri tom myslieť aj na systémové riešenia do budúcnosti. Aby sme vhodnou reguláciou cien vodného a stočného zabezpečili prevádzkyschopnosť a obnoviteľnosť súčasného aj potenciálne z fondov EÚ novovybudovaného infraštruktúrneho majetku vodárenských spoločností.

B. Dická, PVPS: V prvom rade si treba uvedomiť, že dodávka pitnej vody ako základnej suroviny a jej odkanalizovanie je veľmi dôležité pre správne fungovanie a rozvoj celej spoločnosti. Preto je potrebné riešiť obnovu a rozvoj vodovodnej a kanalizačnej infraštruktúry komplexne s jasnými pravidlami, aby sa predišlo havarijnému stavu.

”
Z pohľadu našej spoločnosti by bolo potrebné viac investovať do obnovy existujúcej infraštruktúry, ktorá je vo veľmi zlom stave.
”

”
Ľudia si
veľmi málo
uvedomujú,
ako veľmi sú
závislí od
fungovania
vodárenských
spoločností
a nielen pri
dodávke
pitnej vody.”

G. Fedák, VVS: Podľa môjho názoru riešením je systémovo a plynule budovať verejné vodovody a verejné kanalizácie v každej obci, kde zatiaľ nie sú. Ambíciou VVS, a.s. je zlepšiť kvalitu života obyvateľstva, a to v dodávke pitnej vody verejnými vodovodmi, ako aj v odvádzaní odpadových vôd verejnými kanalizáciami.

M. Kundrík, SEVAK: Myslím si, že je potrebné postupovať vyvážené, a netreba zabúdať ani na záväzky našej krajiny voči EÚ v oblasti ochrany životného prostredia, ani na záväzky voči samotnému životnému prostrediu, ktoré v našej krajine nie je v dobrej kondícii. Dostatok kvalitnej pitnej vody je určujúcou podmienkou ďalšieho rozvoja spoločnosti, na to nesmieme zabúdať.

P. Ďuroška, PVS: Obnova infraštruktúry VV a VK je nevyhnutná a investície do obnovy musia byť návratné. Z uvedeného dôvodu je nutné riešiť, akým spôsobom sa budú splácať úvery, ako sa zabezpečiť udržateľnosť projektov a ako sa bude v dôsledku významných investícií meniť cena vodného a stočného.

J. Šmíd, VVS: Nie som ekonóm, ale pán Mikloš má pravdu len čiastočne. Ide o veľa peňazí a určitú časť by sme mali použiť na výstavbu a modernizáciu verejných kanalizácií a vodovodov, ČOV, ÚV, ale aj na výstavbu diaľnic a inej potrebnej infraštruktúry. Je to len o správnom nastavení kritérií na prerozdelenie zdrojov.

Lieky alebo voda?

Epidemiológovia vo svete varujú pred ďalšími vlnami koronavírusovej pandémie. Aktuálne sme podľa oficiálneho stanoviska Pandemickej komisie vlády SR v druhej vlne s novorastúcimi počtami nakazených. Aké skúsenosti a poučenia si z prvej vlny odniesli slovenskí vodárenskí manažéri?

P. Ďuroška, PVS: Opäť sa ukázalo, že čo funguje bez problémov, to si nik neváža. Skúsme si predstaviť, ako by sa vírus šírila v prípade, ak by nebola zabezpečená dodávka pitnej vody. Podľa posledných štatistík sú náklady na lieky pre jedného Slováka za rok sedemkrát vyššie ako náklady na nákup pitnej vody!

B. Dická, PVPS: V prípade pandémie bolo najdôležitejšie zabezpečiť bezproblémovú prevádzku vodovodov a kanalizácií. Zabezpečiť ochranu našich pracovníkov, ktorí vykonávajú obsluhu a údržbu celej infraštruktúry. Bolo potrebné prepracovanie a vytvorenie krízových plánov pre prípadnú ďalšiu vlnu pandémie.

T. Benikovský, LVS: V súvislosti s bezpečnosťou a ochranou zdravia zamestnancov sme zistili, že je skutočne veľmi dôležité ich

zabezpečiť. Ak by nastala situácia s výskytom pozitívnych prípadov koronavírusu, napríklad u zamestnancov na úpravniach vody, nemali sme k dispozícii záložné tímy a mohla by byť ohrozená dodávka pitnej vody. Tieto pozície sú špecifické a myslím, že sa to týka aj iných vodárenských spoločností na Slovensku. Preto sa na túto situáciu neustále pripravujeme aj tvorením jednoduchých návodov pre špecifické pozície, ktoré by mohli byť zastúpené pracovníkmi z iných stredísk. Aj napriek tomuto všetkému je najdôležitejšie, aby si samotní pracovníci uvedomili zodpovednosť a správali sa tak, aby v čo najväčšej miere obmedzili možnosť infikovať sa.

M. Kundrík, SEVAK: Boli sme postavení pred novú skúsenosť, ktorú predtým nikto z nás nezažil. Platí však, že aj za takejto situácie je potrebné zachovať „chladnú hlavu“ a prijímať riešenia a rozhodnutia, ktoré na jednej strane akceptujú napr. karanténne opatrenia, no na druhej strane zabezpečia stabilnú a bezpečnú prevádzku našich zariadení. My sme tí poslední, ktorí by mali podľahnúť panike. V našom kolektíve sme prijali celý rad interných pokynov a opatrení, ktoré nám poslúžia aj v prípade opakujucej sa kritickéj situácie.

J. Šmíd, VVS: Som optimista. Ďalšie vlny, ak prídu, zvládneme, už sme si to vyskúšali a zvládli sme to veľmi dobre.

P. Olajoš, BVS: V prvom rade musíme byť ostražití. Ľudia si veľmi málo uvedomujú, ako veľmi sú závislí od fungovania vodárenských spoločností a nielen pri dodávke pitnej vody. Ak by počas nadchádzajúcej druhej vlny vypadli služby čistiarní odpadových vôd alebo zlyhal systém kanalizácie, mala by celá spoločnosť nepredstaviteľný problém! Preto aj naďalej veľmi pozorne sledujeme celú situáciu a spolupracujeme napríklad aj na projektoch monitorovania zvyškov nového koronavírusu v odpadových vodách.

M. Kohút, LVS: Od začiatku vyhlásenia koronavírusovej pandémie sa skutočný vývoj situácie nedal predpovedať. Čo sa týka našej spoločnosti, počas prvej vlny sme našťastie nezaznamenali žiadnych infikovaných zamestnancov, takže v tomto smere praktické skúsenosti s riešením takýchto krízových postupov nemáme. Samozrejme, že k tomu prispeli aj prísne hygienické a organizačné opatrenia, ktoré sme ešte niekoľko dní pred oficiálnym vyhlásením pandémie zaviedli na základe sledovania situácie u nás a v zahraničí. Priebežne sme v krízovom štábe reagovali na vývoj situácie zavedením ďalších včasných opatrení v spoločnosti. S odstupom času sa len utvrdzujeme v tom, že ak spoločnosť má plniť svoju funkciu, je potrebné chrániť zdravie zamestnancov, a to nielen na kľúčových pozíciách.

(fur.)

Foto: archív redakcie

Voda a koronakrízové vodárenstvo z pohľadu hygienikov

A ozaj, vieme ako spoluprácu s vodárskymi spoločnosťami aj v tom najhektickejšom období (marec - máj) vnímajú s odstupom času hygienici? Do ankety na túto tému sa zapojili zástupcovia piatich regionálnych úradov verejného zdravotníctva (RÚVZ).

Západné Slovensko zastúpili RNDr. Mária Kraváriková, MPH, vedúca oddelenia hygieny životného prostredia, RÚVZ Nitra a Ing. Peter Pružinec, vedúci odboru hygieny životného prostredia a zdravia, RÚVZ, Trenčín.

Za stredoslovákov sa zapojila MUDr. Zora Kľocová Adamčáková, PhD, poverená regionálna hygienička, vedúca oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu, RÚVZ Banská Bystrica a za východniarov RNDr. Mária Mancalová, MPH, regionálna hygienička, RÚVZ Stará Ľubovňa a Mgr. Roman Rams, vedúci oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia, RÚVZ Poprad.

M. Mancalová, Stará Ľubovňa: Z hľadiska ochrany verejného zdravia sme zásobovaniu obyvateľstva pitnou vodou venovali zvýšenú pozornosť. Ojedinele sme zaznamenali od obyvateľov otázky ohľadom možnej kontaminácie pitnej vody a prenosu nového koronavírusu SARS - CoV-2 pitnou vodou. V súvislosti so súčasnou epidemiologickou situáciou musím zvýrazniť, že nie je žiaden dôvod na obavy z používania pitnej vody z verejných vodovodov. Dôkazy o prítomnosti nového koronavírusu SARS-Cov-2 v zdrojoch povrchovej a podzemnej vody nie sú a riziko pri zásobovaní pitnou vodou na základe stanoviska

Opýtali sme sa ich, či v spolupráci s vodármi zaznamenali nejaké problémy, zádrhele, alebo to bolo skôr bezproblémové.

Z. Kľocová Adamčáková, Banská Bystrica: V spádovom území nášho RÚVZ, ktorým sú okresy Banská Bystrica a Brezno, je prevádzkovateľom takmer všetkých verejných vodovodov (92 zo 101 v oboch okresoch) Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť a. s., Banská Bystrica. S jej vedením sme od začiatku marca 2020 pravidelne komunikovali a telefonicky sme poskytovali konzultácie pri príprave postupov v prípade výskytu mimoriadnych situácií v zásobovaní pitnou vodou (napríklad ako postupovať pri nevyhnutnom náhradnom zásobovaní pitnou vodou, pri odstraňovaní porúch, ako zabezpečiť ochranu zamestnancov...). Celkovo môžem konštatovať, že sme osobitné problémy nezaznamenali a spolupráca s vodármi bola dobrá a s profesionálnym prístupom.

ÚVZ SR je minimálne. Spoluprácu s prevádzkovateľmi verejných vodovodov (vodárenské spoločnosti) môžem považovať za bezproblémovú.

R. Rams, Poprad: Dostali sme otázky týkajúce sa možnosti nakazenia sa vírusom COVID-19 pri prácach spojených s tuhým komunálnym odpadom i odkanalizovaním a čistením odpadových vôd. Odpovedali sme na ne v súlade s usmerneniami Úradu verejného zdravotníctva (ÚVZ) SR, Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) a organizácie CDC (USA), že podľa súčasných poznatkov by nemali byť potrebné žiadne dodatočné opatrenia nad rámec zaužívanej dezinfekcie. Koronavírusy sú citlivé na rovnaké dezinfekčné podmienky v životnom prostredí (komunitě) i v zdravotníckom prostredí ako iné vírusy a tak súčasné dezinfekčné podmienky v čistiarnach odpadových vôd (ČOV) sú naozaj dostatočné. To zahŕňa aj použitie oxidácie chlórnanom a kyselinou peroctovou, ako aj inaktiváciu pomocou UV žiarenia.

”
Celkovo môžem konštatovať, že sme osobitné problémy nezaznamenali a spolupráca s vodármi bola dobrá.
”

”
Informácie
o rizikách boli
podľa môjho
názoru dosta-
točne prezen-
tované prie-
bežne.
”

M. Kraváriková, Nitra: Na otázku týkajúcu sa spolupráce s prevádzkovateľmi verejných vodovodov v našej pôsobnosti, t. j. v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce musím uviesť, že je dlhodobovo veľmi dobrá, či už počas koronakrízy alebo aj mimo nej.

P. Pružinec, Trenčín: S vodárenskými spoločnosťami je spolupráca dlhodobovo bezproblémová pri riešení zistení, resp. podnetov v oblasti zásobovania pitnou vodou a nie je tomu inak ani v súvislosti s COVID-19. V tomto smere sme neriešili žiadne nedostatky ohľadom vôd.

Dodatočná ochrana nie je potrebná!

R. Rams, Poprad: Pri manipulácii s nespracovaným odpadom by pracovníci ČOV mali používať štandardné postupy vrátane základných hygienických opatrení a používať odporúčané ochranné pracovné pomôcky, ako je predpísané pre ich pracovné zaradenie. Nič nenaznačuje, že by v súvislosti s COVID-19 potrebovali ďalšiu dodatočnú ochranu než tá, čo je predpísaná! Každý zamestnávateľ má v tomto smere vypracované vlastné postupy pri práci a ja len doplním, resp. zvýrazním: Pri manipulácii s komunálnym tuhým odpadom alebo splaškovou vodou nefajčiť ani nežuť tabak alebo žuvačku, nedotýkať sa tváre, úst, očí, nosa alebo otvorených rán! Ak sa komunálny odpad alebo odpadová splašková voda dostane do kontaktu s očami, jemne ich prepláchnuť pitnou vodou. Pri práci používať nepremokavé rukavice. Na pracovisku a pri preprave tuhého odpadu alebo odpadových vôd nosiť gumové čizmy. Kontaminovaný pracovný odev čistiť každý deň 0,05 % roztokom chlóru.

Vírus dopláva až do bytov

Hygienikov sme sa pýtali, či bezprostredne vo svojej práci znamenali od verejnosti nejaké zaujímavé otázky alebo perličky ohľadom šírenia koronavírusu v pitnej či odpadovej vode. Na sociálnych sieťach tých perličiek a fám bolo viac. Našli sa tam aj „odporúčania“ typu nesadať na WC, lebo koronavírus je vraj v odpadových vodách taký agresívny, že môže cez kanalizáciu preplávať až do bytov a domov. A niektorí sa báli umývať si ruky pod tečúcou vodou z vodovodu s tým, že v nej môže byť koronavírus a na umývanie rúk si kúpili v obchodoch balené vody, pretože „do uzatvorenej fľaše vírus neprejde.“

Ľudia si medzi sebou porozprávajú hocičo, dajú to aj na sociálne siete, keďže ľudovej tvorivosti sa medze nekladú, ale obrátiť sa priamo na hygienikov s takými hlúposťami sa zrejme neodvážia.

P. Pružinec, Trenčín: Áno, boli tu určité obavy a otázky zo strany obyvateľov, avšak Úrad verejného zdravotníctva (ÚVZ) SR na svojich stránkach v rámci usmernení vydal oficiálne stanoviská, na ktoré sme obyvateľov odkazovali.

M. Kraváriková, Nitra: Nestretla som sa s ničím zaujímavým a otázok na pitnú vodu a možnosti jej kontaminácie bolo počas krízy minimum.

M. Mancalová, Stará Ľubovňa: Ohľadne rizika priameho prenosu choroby COVID-19 prostredníctvom splaškových odpadových vôd z verejnej kanalizácie ukončenej ČOV sme nezaznamenali od obyvateľov žiadne vážnejšie podnety.

Z. Kľocová Adamčáková, Banská Bystrica: S nepodloženými informáciami o prenose koronavírusu pitnou resp. odpadovou vodou sme sa azda ani nestretli.

R. Rams, Poprad: Výslovné „perličky“ od ľudí sme v tejto súvislosti nezaznamenali, keďže informácie o rizikách boli dostatočne prezentované priebežne na weboch úradov verejného zdravotníctva i v serióznych médiách.

Samozrejmosť, ale?

V čase prípravy tohto vydania Vodárenských pohľadov sme boli na začiatku druhej vlny pandémie, čo potvrdila Pandemická komisia vlády, a novinárska otázka znie: **Získali sme my všetci (celá spoločnosť) dostatok skúseností z prvej vlny, poučili sme sa? Ak nie, kde by bolo treba pridať, a to aj vo vzťahu k vode (k pitnej vode i k odpadovým vodám)? Zrejme časté a pravidelné umývanie rúk by aj naďalej malo byť samozrejmosťou, hoci vieme, že...**

P. Pružinec, Trenčín: Dobrá otázka, len komu ju adresovať v rámci celej našej spoločnosti? Tým, ktorí majú rešpekt a dodržiavajú opatrenia alebo tým, ktorí ich nedodržiavajú, resp. nerešpektujú? A možno sú aj zodpovední za nárast nových prípadov, za šírenie ochorenia...

M. Kraváriková, Nitra: Myslím si, že skúsenosti je dostatok a pokiaľ sa budú dôsledne dodržiavať opatrenia, ten vývoj sa bude uberať správnym smerom a samozrejme naďalej plati: Dôsledné a časté umývanie rúk, dezinfekcia a nosenie rúšok!

R. Rams, Poprad: Informácie o rizikách boli podľa môjho názoru dostatočne prezentované priebežne na webovom sídle úradov verejného zdravotníctva a v médiách. Dodržiavanie hygieny vrátane umývania rúk boli a sú považované za adekvátne aj vo vzťahu k mnohým iným prenosným ochoreniam, nielen pokiaľ ide o jeden konkrétny vírus.

Z. Kľocová Adamčáková, Banská Bystrica: V mnohom sme sa iste poučili, ako odborné inštitúcie, tak i verejnosť. Kde by sme mohli pridať vo vzťahu k pitnej vode a umývaniu rúk (ako atribútu prevencie), to je dostupnosť teplej vody na umývanie rúk vo všetkých verejných budovách a priestoroch (školy, úrady, obchodné centrá...). Ale to nie je na riešenie pre vodárenské spoločnosti. Ďalšou oblasťou, ktorú naša verejnosť podceňuje, je organizovanie hromadných podujatí a tlak na ich usporiadávanie zo strany niektorých organizátorov i verejnosti, pričom je preukázané, že vytvárajú podmienky na šírenie koronavírusu.

M. Mancalová, Stará Ľubovňa: Pre ďalšiu vlnu pandémie ochorenia COVID-19 má Slovensko nový pandemický plán, v ktorom sú uvedené jasné pravidlá fungovania nielen pri COVID-19, ale pri každej pandémie akútnych respiračných ochorení.

(fur.)

Foto: archív redakcie

S pani inžinierkou Ivanou Mahríkovou nielen o tom, že ľudia nechcú platiť za to, že prší, ale aj o tom, že náklady za zneškodnenie vôd z povrchového odtoku by sa dali znížiť využívaním vodozádržných opatrení

Romantické dažde sú už minulosťou, z miest sa stávajú horúce ostrovy!

Tí skôr narodení často lamentujú, že už nič nie je také, ako bývalo, alebo inak povedané - radi spomínajú na staré zlaté časy! Je to čiastočne založené na usporiadaní ľudskej psychiky, že človek si časom pamätá zväčša už len to dobré a pozitívne. Horšie ale je, keď tí starší plačú nad tým, že už ani dážď nie je taký, ako bol kedysi.

A majú pravdu!

Laicky povedané, predtým zapršalo, dážď osviežil zeleň i vzduch, polial záhradu a išlo sa ďalej. Dnes nezaprší aj tri mesiace a potom prídu také intenzívne zrážky, že voda všetko ničí, láme, strháva so sebou. Je to jeden z dôsledkov klimatických zmien, pod ktoré, a v tom sa vedci rozchádzajú, sa podpisuje buď vlastný vnútorný vývoj zemegule ako živého organizmu alebo človek svojimi aktivitami.

A tretia skupina vedcov hovorí, že aj - aj, teda, že za to môže endogénny vývoj našej planéty i ľudstvo, ktoré sa k prírode správa sebecky. Masívne vyrubovanie pralesov a lesov, nadmerná emisia oxidu uhličitého a ďalších skleníkových plynov (viď Kjótsky protokol) a neustále budovanie ďalších a ďalších spevnených plôch pre parkoviská, to je len niekoľko príkladov.

Vlani bolo v brazílskom amazonskom pralesi vyklčovaných 3 064 štvorcových kilometrov. Podľa tamajších úradov je to najhoršia bilancia od roku 2015, kedy sa začalo s oficiálnou evidenciou výrubov. Oveľa horšie je ale to, že v tomto roku vyrubovanie pokračuje v oveľa vyššom tempe a len v mesiaci jún bolo vyklčovaných a zničených 1 034 štvorcových kilometrov, čo je viac než tretina celého minuloročného devastovania amazonského dažďového pralesa, ktorý ekológovia právom nazývajú pľúcami našej planéty.

A čo nestačí priamo zničiť človek, o to sa postarajú extrémne horúčavy, v dôsledku ktorých samovznietením vznikajú obrovské lesné požiare ako napríklad v Kalifornii či na Sibíri, ktoré nevedia zvládnuť ani americkí, ani ruskí hasiči.

To všetko nemôže nemať vplyv na zásadné meny klímy na zemeguli!

Predjme ale k téme zrážkových vôd z pohľadu slovenských vodárov. Slovo má **Ing. Ivana Mahríková, PhD, EUR ING, vedúca kancelárie Asociácie vodárenských spoločností (AVS).**

„Pri jednotných stokových sieťach, kde sú do jedného potrubia zaústené aj splaškové odpadové vody aj vody z povrchového odtoku, býva častým problémom preťaženie siete z dôvodu prívalových alebo dlhotrvajúcich dažďov. Stokové siete sú totiž poväčšine budované ako gravitačné systémy, a tak odpadová voda samospádom odtieká z vedľajších stôk do hlavných zberačov. V prípade preťaženia systému môže dôjsť k spätnému toku a odpadová voda sa cez prípojku dostane až do nehnuteľnosti. Môžem potvrdiť, že takéto situácie už nastali v mnohých mestách nielen na Slovensku, ale azda v celej Európe, a to práve počas extrémnych zrážkových udalostí.“

♦ **Romantické dažde, aké bývali kedysi, sú - zdá sa - už minulosťou a treba sa nám naučiť žiť s intenzívnymi zrážkami, ktoré prichádzajú po dlhých obdobiach sucha a spôsobujú záplavy a povodne. Horúcim momentom bývajú v mestách zaplavené parkoviská a ľudia nadávajúci na vodárov.**

„Problémom, samozrejme, nie sú splaškové vody, tie v mestách s jednotnou kanalizáciou predstavujú len 15 percent z celkového množstva odvádzaných vôd. Problémom sú vody zrážkové alebo inak povedané - vody z povrchového odtoku. Pri neustálom zvyšovaní sa percenta zastavaných plôch v mestách (vrátane rozširovania komunikácií a budovania ďalších a ďalších parkovísk) nemôžu jestvujúce verejné kanalizácie kapacitne postačovať. Preto nám treba uvažovať nad inými spôsobmi zneškodňovania vôd z povrchového odtoku. Jedným z nich je zadržiavanie týchto vôd v teréne.“

♦ **Pani inžinierka, akými spôsobmi sa to môže diať?**

„Napríklad budovaním vodozádržných zariadení, ako sú dažďové nádrže, ktoré spomalia odtok zrážkových vôd do verejnej kanalizácie. Alebo to môžu byť infiltračné zariadenia, umelé jazierka, rôz-

”

V prípade preťaženia systému môže dôjsť k spätnému toku a odpadová voda sa cez prípojku dostane až do nehnuteľnosti.

”

”

Náklady za zneškodnenie vôd z povrchového odtoku by sa dali rapídne znížiť využívaním vodozádržných opatrení.

”

ne retenčné nádrže atď. Všetky tieto zariadenia odľahčia stokovú sieť a zároveň zlepšia životné prostredie v mestách vďaka výparu, ktorým sa zvyší vlhkosť už aj tak v dosť vysušených mestách.“

Nielen vodári, ale aj obce, mestá a štát

♦ **To, o čom sa rozprávame, je horúca téma. Je potrebné sa jej ale venovať práve teraz?**

„Áno, je to aktuálna a horúca téma, aj obrazne aj doslova. V mestách sa znižuje vlhkosť vzduchu, dochádza k ich otepľovaniu, zvyšuje sa prašnosť a vzrastá vplyv alergénov na ľudský organizmus. Mestá sa stávajú horúcimi ostrovmi.“

♦ **Tak podme na to, aby sme celý problém vysvetlili podrobnejšie.**

„Stokové siete sa pri ich návrhu vždy dimenzovali s rezervou. Výhľadovo sa uvažovalo o náraste počtu obyvateľov a s rezervou sa počítalo aj pri stanovení množstva vôd z povrchového odtoku. Čo však nedokázali naši predchodcovia presne odhadnúť, to bol odtokový koeficient, ktorý závisí od priepustnosti podlažia. Tým, že vo väčších mestách pribudlo veľa nových budov, ciest a parkovísk, zvýšil sa aj odtokový koeficient. S nárastom tohto koeficientu priamo súvisí aj zvýšenie množstva vôd z povrchového odtoku vtekajúcich do verejnej kanalizácie. Musíme si ale uvedomiť, že obnovou alebo rozšírením verejnej kanalizácie v jednom úseku vedenia problém nevyriešime, len ho posunieme o úsek nižšie, kde časom nastane ten istý problém.“

♦ **Čiže je potrebné to zrejme riešiť systémovo.**

„Samozrejme! Situáciu je potrebné riešiť systémovo napríklad za držaním zrážkových vôd v teréne, nech už sú to povedzme tie spomínané dažďové nádrže, umelé jazierka a podobne. Na celom tom procese sa však musia podieľať všetci zúčastnení, teda nielen vodárenské spoločnosti, ale aj štát, mestá, obce, ktorým by malo záležať na kvalite života ich obyvateľov.“

♦ **To je len jedna časť témy. Tou druhou sú peniažky...**

„Áno, reč je aj o spolplatnení odvádzania a čistenia vôd z povrchového odtoku. Obyvatelia, ale aj samotné mestá a obce sa často bránia platbám za odvedenie týchto vôd argumentujúc tým, že nebudú predsa platiť za to, že veľa prší. V dobách socializmu bolo bežnou praxou, že prevádzkovatelia kanalizácií odpúšťali platby za odvedenie vôd z povrchového odtoku. Náklady na ich odvedenie boli platené z dotácií štátu. Súčasní prevádzkovatelia verejných kanalizácií, to sú akciové spoločnosti, ktoré fungujú ako klasické obchodné spoločnosti. Nie sú podporované zo štátnej kasy a preto im za služby, ktoré poskytujú, musíme platiť. Náklady za zneškodnenie vôd z povrchového odtoku by sa dali rapídne znížiť využívaním vodozádržných opatrení. Občania by tak ušetrili nielen svoje peniaze, ale by aj zlepšili životné prostredie, v ktorom sa pohybujú.“

♦ **Možno by nebolo od veci pozrieť sa na problematiku aj z pohľadu legislatívy.**

„Podľa paragrafu 2 zákona o vodách číslo 364/2004 Z. z. vodou z povrchového odtoku je voda zo zrážok, ktorá nevstiahla do zeme a ktorá je odvádzaná z terénu alebo z vonkajších častí budov do povrchových vôd a do podzemných vôd. Komunálnou odpadovou vodou je voda zo sídelných útvarov obsahujúca prevažne splaškovú odpadovú vodu; môže obsahovať priemyselnú odpadovú vodu, infiltrovanú vodu a v prípade jednotnej stokovej siete alebo polodelenej stokovej siete aj vodu z povrchového odtoku. Zákon o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách č. 442/2002 Z. z. v paragrafe 28, odsek 8 hovorí jasne, že právo na stočné vzniká vtokom odpadových vôd do verejnej kanalizácie.“

♦ **Čiže?**

„Z uvedeného vyplýva, že akýkoľvek druh vody, ktorá vtečie do verejnej kanalizácie, sa považuje za vodu odpadovú a v tomto zmysle s ňou treba nakladať. Takže aj vody z povrchového odtoku, ktoré sú odvádzané verejnou kanalizáciou sú odpadovými vodami. A za ich čistenie sa musí platiť.“

Nad panelákmi rastie teplý daždník

♦ **Pani inžinierka, vráťte sa ešte k ekologickému rozmeru celej problematiky.**

„Ako som už hovorila, odvádzanie dažďových vôd do verejnej kanalizácie môže v prípadoch extrémnych alebo dlhodobých dažďov nepriaznivo ovplyvniť prevádzku stokových sietí, spôsobiť zvýšenie hladiny vodných tokov. Zároveň sa znižuje prirodzená vodná bilancia v urbanizovaných sídlach, znižuje sa výpar a tým aj vlhkosť vzduchu, prichádza k otepľovaniu, zvyšuje sa prašnosť a vzrastá vplyv alergénov na ľudský organizmus. Odvodňovanie miest postupne mení mikroklimatické podmienky pôvodného územia. Mestá sa stávajú horúcimi ostrovmi, nad ktorými rastie teplý klimatický daždník. Pod týmto vplyvom sa mení prúdenie oblačnosti aj pohyb vetra. Zrážky sú vytlačované do horských oblastí, čo zvyšuje riziko extrémnych prívalových dažďov a následne aj vznik povodní. Viaceré výskumy preukázali, že odkanalizovanie spevnených plôch prispieva k tvorbe vyšších povodňových vln.“

♦ **A teraz už podme späť k našim vysušeným mestám.**

„Našou snahou by malo byť zachovanie prirodzeného klimatického režimu v mestách. Jednou z metód na jeho dosiahnutie je zadržiavanie zrážkovej vody v sídlach. Zníži sa tým zaťaženie verejnej kanalizácie, zamedzí sa hydraulickému preťaženiu stokovej siete a čistiarni odpadových vôd (ČOV) a zároveň sa prispeje k zvýšeniu vlhkosti, zníženiu prašnosti a k celkovému zlepšeniu stavu životného prostredia v našich mestách. Súčasťou revitalizácie krajiny je potreba inovácie manažmentu dažďových vôd v urbanizovanom prostredí. Tým dôležitým je tu práve princíp „vracania vody do vodného cyklu“ výparom a inými biotechnologickými opatreniami.“

♦ **Mohli by sme to vysvetliť trochu názornejšie, aby to mohol pochopiť aj laik?**

„Ide o riešenia, ktoré v čase prívalových dažďov zadržia vodu v prostredí, kde napršalo a v čase sucha ju vhodným spôsobom využijú ako súčasť klimatizačného zariadenia daného priestoru. Treba hovoriť o redukcii povrchového odtoku zo spevnených plôch parkovísk, ciest a chodníkov. V čase, keď vyrastajú obrovské nákupné centrá s parkovacími plochami s kapacitou niekoľko tisíc parkova-

cích miest, nie je totiž možné odvedenú dažďovú vodu vypúšťať priamo do verejnej kanalizácie. Vhodnejším riešením je budovanie dažďových, retenčných nádrží, vsakovacích priekop, pásov, vegetačných jazierok, ktoré môžu vhodným spôsobom esteticky zapadnúť do mestského prostredia.“

Dvojediná úloha

♦ **Tie jazierka a nádrže sme už spomínali, otázka ale znie, v čom vlastne spočíva ten princíp manažmentu dažďových vôd v intravilánoch miest a obcí?**

„Mal by prebiehať na princípe zadržania dažďovej vody v prostredí, kde padne. Doterajšia prax totiž bola takmer výlučne orientovaná na čo najrýchlejšie odvedenie dažďovej vody z územia intravilánu. Tie inovatívne riešenia sú založené na umelom zadržaní dažďovej vody v štruktúrach mesta, čo umožňuje v období s nedostatkom dažďov využívať zadržanú zrážkovú vodu na zlepšovanie mikroklimy v mestách, na zavlažovanie parkov, na recykláciu a na iné potreby miest.“

♦ **Pani inžinierka, vieme, že na Slovensku je zhruba 4,8 percenta zemského povrchu pokrytého nepriepustnými plochami (ide o zastrešené povrchy, plochy pokryté betónom, asfaltom, zhutnené plochy). Tieto druhy povrchu nedovoľujú infiltráciu do podzemných vrstiev a spôsobujú zrýchlený odtok zrážkových vôd do systémov verejných kanalizácií.**

„V čase extrémnych prívalových dažďov bývajú kanalizácie hydraulicky preťažené, ich retenčná kapacita sa rýchlo vyčerpá a dochádza k zaplavovaniu objektov na stokovej sieti. Hladina vody v korytách riek stúpa, pri dlhodobých zrážkach dochádza k záplavám. Skúsenosti z posledných desaťročí ukázali, že vplyvom klimatických zmien dochádza čoraz častejšie k extrémnym výkyvom počasia a s tým spojeným výskytom dažďových udalostí s vysokou výdatnosťou. Práve z týchto dôvodov nie je možné sa spoliehať len na retenčnú kapacitu stokových sietí a ČOV, ale je potrebné vytvoriť vhodný systém na zachytávanie a zadržanie zrážkových vôd v intraviláne obcí. Tento systém plní dvojedinú úlohu: Chráni urbanizované sídla pred povodňovými vlnami v čase dlhodobých dažďov a v čase sucha vytvára zdroje vlhkosti pre mestá a tým zlepšuje životné prostredie pre ich obyvateľov.“

(fur.)

Foto: archív redakcie

”

V čase extrémnych prívalových dažďov bývajú kanalizácie hydraulicky preťažené, ich retenčná kapacita sa rýchlo vyčerpá.

”

Študenti, ale aj absolventi

”

Prví absolventi, ktorí ukončili štúdium v školskom roku 2019/2020 a zamestnali sa vo vodárenských spoločnostiach, určite neľutujú.

”

Odbor technik vodár vodohospodár je vodárenskej odbornej verejnosti už dostatočne známy. Vznikol na podnet košickej Strednej odbornej školy technickej na Kukučínovej ulici v spolupráci s VVS. Po dlhých rokoch nedostatku vodárenských odborníkov nadišla šanca doplniť ich stavy vyštudovanými mladými ľuďmi. Po štyroch rokoch je v prvom zamestnaní takmer desiatka mladých mužov, štyria absolventi by radi pokračovali v štúdiu na vysokej škole.

VVS už od začiatku spolupráce s Kukučínkou garantovala úspešným absolventom isté zamestnanie, čo je v dnešných pohnutých časoch určite silnou motiváciou pre štúdium tohto odboru. „Očakávame pomoc zo strany zamestnávateľov, predovšetkým VVS, a.s., ŠVP, š. p. závod Košice, PVPS, a.s. pri prezentácii a propagácii odboru na základných školách Košického, ale aj Prešovského kraja. Prví absolventi, ktorí ukončili štúdium v školskom roku 2019/2020 a zamestnali sa vo vodárenských spoločnostiach, určite neľutujú, že úspešne ukončili štúdium v tomto odbore a budú aj v ďalšom období na sebe pracovať, rozširovať si svoje teoretické vedomosti a praktické zručnosti získavané priamo na pracoviskách, na ktorých pracujú,“ hodnotí situáciu PhDr. Ján Pituch, riaditeľ Strednej odbornej školy technickej v Košiciach.

Škola neustále pracuje na materiálno-technickom vybavení tohto odboru. „V rámci projektu IROP boli vykonané stavebné úpravy samostatnej učebne, ktorá je pripravená pre praktické vyučovanie vyučovacieho predmetu odborný výcvik. Zároveň sa v súčasnom období obstaráva najmodernejšie zariadenie tohto pracoviska. V súvislosti s tým bude v školskom roku 2020/2021 pracovisko veľmi dobre vybavené a bude v ňom všetko to, s čím sa budú absolventi v budúcnosti u zamestnávateľov stre-

távať. Pri jeho vybavení pomohla aj VVS, a. s. veľkoplošnou nástennou mapou kolobehu vody. Žiaci budú mať možnosť tieto zariadenia plne využívať, obsluhovať a pracovať s nimi,“ približuje riaditeľ školy.

Keďže ubehli štyri roky experimentálneho overovania študijného odboru technik vodár vodohospodár, v tomto období prebieha záverečné hodnotenie experimentu. „Veríme, že budeme úspešní a tento odbor bude oficiálne zaradený do siete odborov skupiny 36 stavebníctvo,“ dodáva riaditeľ.

V školskom roku 2020/2021 začne študijný odbor technik vodár vodohospodár študovať 15 prvákov.

Absolventi v realite

Hospodárske stredisko rozvod vody mesto – Marek Juhár

Marek pomáha partii v meste Košice. „Chcel som sa stať vodárom. Školu som si vybral sám. Veci týkajúce sa vody ma stále zaujímali, no postupne som zistil, že ma láka práca s vodou trochu ináč

– prostredníctvom inštalatérstva. Prax vo VVS, ktorú sme mali vo štvrtom ročníku, ma veľmi bavila. Chcem nabrat čo najviac skúseností a zručností, naučiť sa všetko, čo môžem. Mám skvelú partiu, preto neľutujem,“ usmieva sa Marek.

Hospodárske stredisko kanál – Kristián Lipták

Kristiána sme našli v centre Košíc. Hospodárske stredisko kanál si vybral sám a je nadšený. „Znova by som šiel na Kukučínku, vôbec neľutujem. Najsilnejšou motiváciou bola istá práca po ukončení školy a aj odbor mi sadol. Veľmi pekné spomienky mám na uč-

a viem, čo sme sa učili, čo mi škola dala a nastúpil by som na Kukučínku znova. Nemal som až také jasné predstavy, na ktoré hospodárske stredisko by som chcel ísť, tak som sa dostal sem. Kolegovia sú super, zvykli sme si na seba. Som rád, že som tu,“ konštatuje Tomáš.

Trebišov

Rovnaký odbor vznikol v rovnakom čase aj v Trebišove na Súkromnej strednej odbornej škole DSA. Študijný odbor technik

vodár vodohospodár v školskom roku 2020/2021 úspešne ukončilo osem chlapcov, získali maturitné vysvedčenie a výučný list. Dvaja z nich pokračujú v štúdiu na vysokej škole v podobnom odbore, ostatní sa zamestnali v okrese. Ako upresnila zástupkyňa riaditeľa školy pre praktické vyučovanie PhDr. Ingrid Pokrivňáková, „záujem žiakov o spomínaný študijný odbor narastá, v tomto školskom roku budeme mať 18 maturantov. V septembri by do 1. ročníka malo nastúpiť 13 žiakov. Študenti majú po skončení široké možnosti uplatnenia, majú možnosť pokračovať v štúdiu na vysokých školách, ale majú ponuky práce aj v spomínaných podnikoch, či možnosť pracovať ako živnostníci.“

V súčasnosti má DSA podpísanú duálnu zmluvu so SVP, š.p, preto žiaci okrem odbornej praxe v školskej

dielni a polygóne vykonávajú odbornú prax v rámci SDV v SVP, š.p. Trebišov. Praktické vyučovanie majú žiaci aj v SVP, š.p. či VVS, a.s.

Foto: archív redakcie

teľov v škole, lebo to so mnou nevzdali a vďaka ich motivácii a trpezlivosti mám teraz maturitu. Mal som rád predmet vodohospodárske technológie – o čistiarnach odpadových vôd, o priehradách, o stavbe brehov, preto som si vybral toto stredisko. Počas praxe vo štvrtom ročníku sme kolovali po strediskách, ale ja som v tom mal jasno – chcem ísť na stredisko kanál. Chcel som to mať aj pestré a tu každý deň zažívam a riešime niečo iné, nie je to nudná práca. Mám skvelých kolegov a v partii máme srandu, mám super majstra, ktorý mi vysvetľuje, čo a ako mám robiť. Veľmi sa mi tu páči a som spokojný,“ stále s nadšeným úsmevom hovorí Kristián.

Hospodárske stredisko rozvod vody vidiek – východ - Tomáš Pavúk

Cestovali sme za ním mimo Košíc, s kolegami odčítali vodomery. „Keď som sa rozhodoval, kam nastúpiť, trochu ma nasmerovali moji rodičia kvôli istej práci. Nastúpil som teda a neurobil som zle, lebo ma to začalo baviť. Som starší

NOVÁ TECHNOLOGIA NA TRHU!

AKUSTICKÁ KONTROLA STAVU KANALIZÁCIE

Efektívna - 3 000 metrov denne a rýchlo nájdete kritické upchaté úseky
Nízko nákladová - cena za kontrolu je 1/5 tina ceny v porovnaní so CCTV kontrolou

Bezpečná - bez nutnosti vstupovať do šachty
Prenosná - aj na miesta, kde doposiaľ nebolo možné vykonať kontrolu
Rýchla - do 3 minút výsledok z kontroly kanalizácie

DOHODNITE SI TERMÍN PREZENTÁCIE:
+421 915 797 027, info@pipecontrol.sk

Inzerčia

Podtatranská vodárenská
prevádzková spoločnosť, a.s.

Prieskum spokojnosti PVPS, a.s.

Každý rok si necháva PVPS, a.s. vypracovať prieskum spokojnosti zákazníkov cez externú spoločnosť, čím získava cenné informácie týkajúce sa nielen spokojnosti zákazníkov, ale taktiež ich preferencií. Medziročné porovnávanie ukazujú, ako zákazníci vnímajú našu spoločnosť v jednotlivých rokoch. Preferencie zákazníkov nám ukazujú, na ktoré oblasti sa zamerať a kde zákazníci očakávajú lepší prístup.

V roku 2019 bol prieskum vykonaný externou spoločnosťou cez štandardizované telefonické rozhovory na reprezentatívnej vzorke náhodne vybraných 500 odberateľov v rozdelení: 300 obyvateľov rodinných domov, 150 právnických osôb vrátane živnostníkov a 50 obyvateľov bytových domov.

Prvých šesť otázok zisťovalo celkovú spokojnosť, spokojnosť s kvalitou vody, s dodávkou vody, s ponúkanými spôsobmi platieb, s profesionalitou zamestnancov a s kvalitou poskytovaných informácií. Zvyšných päť otázok zisťovalo preferencie odberateľov k ponúkaným službám spoločnosti – k spôsobom doručovania faktúr, úhradám faktúr, poskytovaniu informácií, komunikácie a využívaniu call centra.

Priemerná celková spokojnosť so službami dosiahla úroveň 90,80 %. V porovnaní s predchádzajúcim rokom ide o mierny nárast o 0,43 %. V ďalšom roku očakávame opätovný nárast, nakoľko spoločnosť zaviedla bankové inkaso, o ktoré bol vysoký záujem zo strany odberateľov.

Jednotlivé výsledky:

- Spokojnosť s úrovňou poskytovaných služieb 88,20 %
- Spokojnosť s kvalitou pitnej vody 95,80 %
- Spokojnosť s dodávkou vody a odkanalizovaním 92,40 %
- Spokojnosť s ponúkanými spôsobmi platieb 89,80 %
- Spokojnosť s profesionalitou zamestnancov 87,80 %
- Spokojnosť s kvalitou poskytovaných informácií 90,80 %

Každá informácia získaná z prieskumu spokojnosti zákazníkov je veľmi cenná pre našu spoločnosť. Výsledky sa dôkladne analyzujú a venuje sa im dostatočná pozornosť. Spokojní zákazníci sú pre nás jednou z najvyšších priorit.

Božena Dická, PVPS, a.s.

Čo je nové v BVS, a. s.

Zmena ceny vody

S platnosťou od 14. augusta 2020 sa v regióne Bratislavskej vodárenskej spoločnosti zmenila cena vodného a stočného. Na základe rozhodnutia Úradu pre reguláciu sieťových odvetví je cena vodného 1,0135 eur bez DPH za tisíc litrov pitnej vody a cena stočného 0,9985 eur bez DPH za rovnaký objem.

ÚRSO valorizoval ceny pre BVS prvýkrát od roku 2014. „Vďaka novým cenám vodného a stočného bude môcť Bratislavská vodárenská spoločnosť okamžite začať s modernizáciou infraštruktúry, ktorá je vinou zlých rozhodnutí z minulosti v zlom stave,“ povedal Peter Olajoš.

vices plnú kontrolu. „To, čo som od nástupu do BVS považoval za mimoriadne kľúčové a na čom sme intenzívne pracovali, sa podarilo dotiahnuť do úspešného konca,“ povedal generálny riaditeľ BVS Peter Olajoš. Všetky náklady, ktoré BVS v súvislosti s kúpou 49 % podielu v Infra Services vznikli, sa vrátia v nasledujúcom dva a pol roku vďaka úsporám na verejných obstarávaníach aj zefektívneniu systému práce.

Nový Zákaznícky portál BVS

Klienti BVS môžu od 14. 8. 2020 využívať nový Zákaznícky portál BVS, ktorý okrem zjednodušenej komunikácie umožňuje napríklad zaplatiť faktúru online. Prostredníctvom portálu je možné nahlasovať stav vodomera alebo mať neustály prehľad o vystavených faktúrach.

BVS je jediným akcionárom Infra Services

Bratislavská vodárenská spoločnosť sa 15. júla 2020 stala jediným akcionárom dcérskej spoločnosti Infra Services, a. s. Po viac ako desiatich rokoch pôsobenia súkromných investorov prevzala BVS v dcérskej spoločnosti Infra Ser-

Letná kampaň Vodovodná je tá pravá

Slovensko patrí k tým vyvoleným krajinám, ktoré môžu s hrdosťou vyhlásiť, že disponujú mimoriadne kvalitnou pitnou vodou z vodovodu. Odborníci ju odporúčajú na každodennú neobmedzenú konzumáciu a zároveň ako ideálny nápoj na zdravý pitný režim.

Východoslovenská vodárenská spoločnosť odštartovala v júli imidžovú produktovú kampaň na propagáciu produktu pitná voda ako najzdravšiu alternatívu pitného režimu. Načasovanie kampane bolo definované letným obdobím, kedy sa kladie špeciálny dôraz na pitný režim.

Chlór – spoľahlivý ochranca kvality pitnej vody

Kampaň je rozdelená do dvoch línií: prvá s názvom Vodovodná je tá pravá - vychádza z predchádzajúcej kampane Tá pravá vodovodná a je zameraná na propagáciu vody ako najzdravšej alternatívy pitného režimu. Pracuje s faktom, že pandémie koronavírusu preverila kvalitu pitnej vody ale najmä, že dezinfekcia pitnej vody chlórrom (ktorá sa tak často spochybňuje) má svoje opodstatnenie a funguje ako seriózný ochranca kvality pitnej vody a teda aj ochrana a zdravia spotrebiteľov. A to napriek tomu, že v minulosti bol považovaný skôr za „strašiaka“. Dnes sa mnohí spotrebiteľia chlór dožadujú, dokonca vo zvýšenom objeme, aby mali pocit vyššej ochrany kvality vody.

VVS, a.s. zvolila ako komunikačné nástroje sociálne siete, web, informačný newsletter a lokálne médiá. Kampaň je podporená aj súťažou – testom, ktorý mapuje prehľad verejnosti z vodárenskej tematiky. Súťažilo sa do 15. augusta, takže sú známi už aj traja víhercovia. Kampaň ale pokračuje až do októbra.

Zažiar s vodovodnou a vyhraj

Imidžová verzia kampane na produkt pitná voda je zameraná na školopovinné deti, nepriamo aj na rodičov. Opäť ide o propagáciu vody ako najzdravšej alternatívy pitného režimu, je postavená na 8 P – 8 dôvodov, prečo piť vodu z vodovodu. Cieľom je pracovať na správnych konzumných, zdravých návykoch u detí. Prioritou je odporúčaná zdravá životospráva, súčasťou ktorej je aj pravidelná konzumácia zdravej, bezpečnej a kvalitnej pitnej vody z vodovodu.

S pitným režimom školákov v súčasnosti nemôžeme byť veľmi spokojní, pretože nastal veľký posun od pitia vody z vodovodu smerom ku konzumácii sladkých nápojov. Kampaň má preto aj edukačný rozmer, vysvetľuje zásady správneho pitného režimu, špeciálne v letnom období, je zameraná aj na ekológiu, a teda aj boj proti plastovým fľašiam, ktoré sú vedľajším škodlivým produktom sladkých prifarbovaných nápojov.

Kampaň pracuje s faktom, že vysoký obsah cukru v týchto nápojoch spôsobuje aj oslabenie imunity u detí, čo nie je zanedbateľný fakt. Na druhej strane ponúka „vodovodnú“ ako jedinou a jedinečnú alternatívu zdravého pitného režimu a pevného základu správnej životosprávy u detí.

Základom pitného režimu dieťaťa v ktoromkoľvek veku by mala byť číra, kvalitná, zdravá pitná voda z vodovodu.

Na sociálnych sieťach a na webe nájdete deti postupne dve krátke videá a informácie o vode a pitnom režime, ich cieľom je vhodnou a nenásilnou formou pretlmočiť posolstvo zdravého pitného režimu.

Kampaň je podporená súťažou na sociálnych sieťach pod rovnomeným názvom „Zažiar s vodovodnou“. Úlohou detí je vymyslieť, naaranžovať a odfoťiť zdravý a lákavý osviežujúci nápoj z pitnej vody z vodovodu ochutený ovocím a bylinkami podľa vlastnej fantázie, vymyslieť mu vtipný názov. Cieľom je, aby fotografia symbolicky ponúkala zdravie, sviežosť a nabádala k ochutnaniu nápoja. Hodnotí sa nápad, umelecké stvárnenie, estetický dojem. Súťaž trvá do 30. septembra.

Stredoslovenská vodárenská
prevádzková spoločnosť, a.s.

Generálny pardon do konca októbra

Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s. začína v rámci svojej pôsobnosti s podrobnou kontrolou odberných miest, ktoré sú pripojené na verejný vodovod alebo verejnú kanalizáciu, avšak nemajú uzavretú zmluvu a za uskutočnené plnenia dodávateľovi neplatia.

Kedže spoločnosť chce dať takýmto subjektom príležitosť, aby sa prihlásili a odo dňa prihlásenia uzavreli s dodávateľom zmluvu a vyhli sa tak zvýšeným poplatkom a pokutám po tom, keď takéto nelegálne pripojenie odhalí dodávateľ, vyhlasuje od 14. 7. 2020 do 30. 10. 2020 **GENERÁLNY PARDON**.

Ak do uvedeného termínu nedôjde k legalizácii pripojenia uzavretím zmluvného vzťahu na príslušnom zákazníckom centre a kontrolou bude potvrdené pripojenie či už na verejný vodovod alebo verejnú kanalizáciu, prípadne odberateľ odvádza vody z povrchového odtoku do verejnej kanalizácie bez spoplatnenia alebo využíva vlastnú studňu, z ktorej bez zaplatenia odvádza vody do verejnej kanalizácie, dôjde aj k vyčísleniu škody pre konkrétného odberateľa.

V prípade, že odberateľ má uzavretú zmluvu na dodávku vody, avšak za odvádzanie odpadových vôd do verejnej kanalizácie neplatí, dodávateľ si uplatní aj príslušnú pokutu v zmysle Všeobecných obchodných podmienok. Takéto konanie odberateľa je kvalifikované ako trestný čin, preto reálne hrozí aj trestnoprávna zodpovednosť v zmysle Trestného zákona.

Veríme, že vyhlásením generálneho pardonu motivujeme subjekty, ktoré do dnešného dňa odoberali pitnú vodu alebo odvádzali vody z povrchového odtoku do verejnej kanalizácie nelegálne k uzavretiu zmluvného vzťahu.

Aj v priemyselných areáloch môže byť príroda zaujímavá V ČOV Rakytovce narátali až 39 vtáčích druhov

Počet vtáčích druhov v ČOV Rakytovce je vysoký kvôli brehovým porastom neďalekého Hrona, ale aj vďaka projektu pre podporu biodiverzity, ktorý firma realizuje.

Spoločnosť Veolia a Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s. projekt podpory biodiverzity realizujú v spolupráci s Nadáciou Ekopolis už od roku 2017. Aktuálne sa v spolupráci s ornitológom Imrichom Kováčom zo SOS/BirdLife Slovensko zamerali na monitoring vtáčích druhov, ktoré sa v areáli ČOV Rakytovce vyskytujú.

„Počet vtáčích druhov nás mielo prekvapil, je to pomerne vysoké číslo vzhľadom na plochu areálu. U väčšiny druhov odborník zaznamenal aj hniezdenie, pričom až pre 5 z nich platí, že ich populácia u nás klesá“, povedal na adresu prieskumu Štefan Jančo z Nadácie Ekopolis.

Zaujímavosťou je výskyt vzácného sokola lastovičiara (*Falco subbuteo*), ktorý priestor využíva ako lovné teritórium. Potešila aj prítomnosť strakoša obyčajného (*Lanius collurio*) a pekne sfarbeného stehlíka konôpku (*Carduelis cannabina*), pretože tieto druhy v našej prírode ubúdajú.

Projekt „Ochrana a podpora biodiverzity v technických areáloch“ začala Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s. realizovať ako prvá na Slovensku. Začínali sme postupne auditom biodiverzity v areáli a postupne pribúdali opatrenia na udržanie a rozšírenie výskytu rastlinných aj živočíšnych druhov. V areáli čistiarne sme vybudovali jazierko, ktoré zadržiava dažďovú vodu z blízkej budovy a je biotopom pre vodné rastliny a živočíchy, máme tu tiež interaktívne prvky určené na výučbu žiakov, založili sme les z lokálnych druhov drevín.

Areál ČOV Rakytovce sa stal súčasťou medzinárodného konceptu Firemné areály priaznivé pre biodiverzitu (BOP – Biodiversity Oriented Premises), ktorý v slovenskom prostredí rozvíja Nadácia Ekopolis vďaka projektu EÚ LIFE BooGI-BOP.

Foto: StVPS, a.s.

Kolibkárik čipčavý

V čistiarni odpadových vôd v minulých rokoch inštalovali vyše 20 vtáčích búdok rôznych typov a v roku 2020 aj 50 umelých hniezd pre belorítku domovú. Priaznivé podmienky súvisia aj s výskytom väčších drevín a postupnou zmenou vybraných trávnatých plôch na kvitnúce lúky, kde vtáky nájdu viac potravy.

Sokol myšiak

50. výročie založenia spoločnosti v novom šate

Päťdesiat rokov v živote človeka vnímame ako významný míľnik. Bilancovanie dosiahnutých úspechov, ale aj období, keď nie všetko čo chcel dopadlo podľa jeho predstáv, a napriek tomu sa posúval ďalej, je dôvodom na zastavenie sa, a samozrejme, na oslavu.

SEVEROSLOVENSKÉ VODÁRNE A KANALIZÁCIE

Päťdesiat rokov chodu firmy je, zvlášť v dnešnej rýchlo sa meniacej dobe, dôvod na oslavu pre každého zamestnanca v nej. A nielen pre toho, ktorý je jej súčasťou v roku výročia. Za päťdesiat rokov sa vo firme nazbiera energia tisícok ľudí, stojacich za jej úspechom. Vďaka správnym ľuďom svoje polstoročné úspešné pôsobenie oslavujú v tomto roku Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s. Žilina.

Predchodcom dnešnej akciovej spoločnosti boli Severoslovenské vodárne a kanalizácie, štátny podnik, ktoré vznikli Rozhodnutím Rady Stredoslovenského krajského národného výboru v Banskej Bystrici s účinnosťou 1. júla 1970 ako jeden z piatich vodárenských podnikov na Slovensku. Súčasne k tomu dátumu vznikli aj Stredoslovenské vodárne a kanalizácie v Banskej Bystrici. Rok 2020 je teda jubilejným rokom nielen pre nás – „žilinských vodárov“.

Do pôsobnosti nového podniku so sídlom v Žiline prešli bývalé Okresné vodohospodárske správy v Čadci, v Dolnom Kubíne, v Liptovskom Mikuláši, v Martine, v Považskej Bystrici a v Žiline, z ktorých sa stali odštepné závody. V roku 1992 došlo k rozdeleniu odštepného závodu Liptovský Mikuláš na OZ Liptovský Mikuláš a OZ Ružomberok.

V roku 2006 bola spoločnosť, vlastnená akcionármi z radov miest a obcí regiónov Kysúc, Oravy, Považia, Liptova, Turca a Ružomberka, rozdelená na šesť nástupníckych spoločností, pôsobiach v spomínaných regiónoch. Dnes pôsobí spoločnosť Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s. v regiónoch horného Považia a Kysúc.

Počas svojej 50-ročnej existencie SEVAK prechádzal viacerými zmenami. Dokázal ale svoju životaschopnosť v prevádzkovej, ekonomickej, obchodnej, investičnej a ďalších činnostiach. Výnimočnými investičnými projektmi sú stavby, spolufinancované z fondov EÚ, ktoré zabezpečili dodávku pitnej vody a odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd pre desaťtisíce obyvateľov regiónu. Rozpočtové náklady týchto stavieb dosahujú celkom takmer 300 miliónov eur.

Ako správny jubilant, SEVAK v tomto roku zbilancuje svoju históriu vydaním knižnej publikácie a dokumentárneho filmu, v ktorých si bývalí zamestnanci zaspomínali na začiatky vzniku spoločnosti. Súčasťou osláv v jubilejnom roku je aj inovácia loga spoločnosti a rekonštrukcia informačného panelu pred areálom sídla spoločnosti.

Ing. Miroslav Kundrík pracuje v SEVAKu od roku 1989 a na jeho čele stojí viac ako 16 rokov. Za najvýznamnejšie úspechy spoločnosti považuje najmä rozsiahlu investičnú aktivitu vodárenskej spoločnosti, ktorá bola podporovaná z fondov EÚ a zá-

roveň dodáva: „Nikdy v doterajšej histórii spoločnosti nebolo v tak krátkom období, približne 15 rokov, vybudovaných stovky kilometrov verejných vodovodov a verejných kanalizácií, modernizácií ČOV, ktoré slúžia v podstate všetkým obyvateľom regiónu, v ktorom pôsobíme. Mali sme spracovanú strategickú koncepciu tzv. očisty Váhu, mali sme pripravené projekty a boli sme úspešní v posudzovaní týchto projektov na MŽP. Tieto investičné aktivity nás zásadným spôsobom posunuli k tomu, aby sme sa stali úspešnou spoločnosťou tak v očiach akcionárov a zákazníkov, ako aj v očiach našich obchodných partnerov. Vďačíme za to hlavne našim kolegom, bývalým aj súčasným, ktorí vedeli pripraviť a realizovať naše veľké plány.“

A čo želá spoločnosti do budúcnosti?

„Želám si hlavne, aby spoločnosť zostala vo vlastníctve miest a obcí, ktorým manažment dokázal, že rozvoj vodárenskej infraštruktúry je možný aj bez súkromného kapitálu. Voda je strategická životne dôležitá surovina, a je neprípustné pozerať na ňu len cez prizmu obchodovania s ňou a dosahovania zisku. Želal by som si, aby naši nasledovníci prevzali po nás etablovanú spoločnosť, ktorá bude aj naďalej zabezpečovať plnenie základných požiadaviek ľudí, ktorými sú pre nás dodávka kvalitnej pitnej vody a ochrana životného prostredia prostredníctvom odkanalizovania a čistenia odpadových vôd.“

Mgr. Dagmar Rošková, SEVAK, a.s.

Foto: archív SEVAK, a.s.

Ukončenie projektu „Dolný Kubín– rekonštrukcia čerpacej stanice odpadových vôd – Staré Mesto“

Predmetom vlastnej investície vo výške 390 000 € bola kompletná rekonštrukcia existujúcej technologickej časti ČS. „Súčasťou boli aj stavebné úpravy objektu ČS, oprava fasády, asanácia nadzemnej časti objektu česlovne, úprava terénu. Hlavným cieľom rekonštrukcie bolo odstrániť pôvodný 40 ročný už nevyhovujúci stav technológie a novým zariadením dosiahnuť moderný a spoľahlivý spôsob prečerpávania odpadových vôd z mesta Dolný Kubín na centrálnu ČOV.

V súčasnej dobe ide o najväčšiu čerpaciu stanicu systému STRATE na Slovensku,“ informuje výrobo-technický riaditeľ Ing. Marcel Bakoš.

Pôvodná čerpacia stanica odpadových vôd (ČS OV) bola postavená v roku 1971. O dvadsať rokov neskôr prešla menšou obnovou. Technický stav sa postupne zhoršoval a dochádzalo k častým poruchám pri prečerpávaní odpadových vôd. ČS OV pozostávala z dvoch prízemných objektov navzájom prepojených kanálom – čerpacia stanica a česlovňa, v ktorých sa nachádzala pôvodná (otvorená, mokrá) technológia na prečerpávanie splaškových vôd. ČS OV je veľmi významnou súčasťou kanalizačného systému mesta Dolný Kubín, pretože všetky splaškové vody z mesta Dolný Kubín, jeho mestských častí a príslušných obcí (Jasenová, Vyšný Kubín) sú tu prečerpávané popod rieku Orava do kanalizačného systému sídliska Veľký Bystríc a odtiaľ do centrálnej ČOV Gáčeľ. V roku

Stav po ukončení prác

Osadenie technológie čerpacej stanice

2019 Oravská vodárenská spoločnosť, a. s. pristúpila ku kompletnej rekonštrukcii existujúcej technologickej časti ČS. Súčasťou rekonštrukcie boli aj stavebné úpravy objektu ČS, oprava fasády, asanácia nadzemnej časti objektu česlovne a úprava terénu.

Rekonštrukcia bola teda potrebná z dôvodu zastaranej technológie a zhoršeného technického stavu, s čím súviseli časté údržby a opravy.

Projekt riešil rekonštrukciu existujúcej technologickej časti prečerpávania OV, ktorá bola úplne nahradená novým zariadením s uzatvoreným systémom so separáciou tuhých látok. Čerpacia stanica odpadových vôd typu AWALIFT 9/5, suché zariadenie s plynotesnou a vodotesnou prevádzkovou nádržou, v kovovom prevedení, ktoré obsahuje vnútri nádrže zdvojený systém zberača pevných látok (separátor), istených proti upchávaniu. Nerozpustné látky sú na začiatku čerpania vyplachované zo zberača, následne predčistená odpadová voda prečisťuje zberač a okrem toho zabráňuje upchatiu spätnej klapky. Funkcia zariadenia je založená na automatizovanej prevádzke. Riadenie prebieha na základe stavu plnenia zariadenia s pomocou snímania hladiny odpadovej vody. Čerpadlá čerpajú s automatickým striedavým spínaním. V prípade termického výpadku jedného z čerpadiel dochádza k automatickému prepnutiu na druhé čerpadlo. Čerpacia stanica obsahuje 5 čerpadiel s paralelným zapojením čerpadiel 2x2 + 1 rezerva. Odpadové vody čerpajú vždy jedno, max. dva čerpadlá, zvyšné tri sú v rezerve. Po určitej dobe chodu dochádza k ich postupnému striedaniu. Uvedený systém umožňuje lepšiu škálovateľnosť výkonu z dôvodu značnej nerovnomernosti prítoku počas sucha resp. počas výdatných zrážok. Tento systém taktiež zabezpečí lepšiu prevádzkovú spoľahlivosť a rezervu čerpadiel počas poruchy. Celkový výkon zariadenia je 720 m³/h.

Rozvádzače NN a MaR

Opět k povinnosti placení úhrad za odvádění srážkových vod

Za odvádění srážkových vod, ať do kanalizace pro veřejnou potřebu vtečou přípojkou, či uliční dešťovou vpustí, má vlastník, resp. provozovatel kanalizace právo na úplatu za odvádění těchto vod (stočné) a odběratel má povinnost platit toto stočné, neboť vtokem srážkových vod do kanalizace se tyto vody ex lege stávají vodami odpadními.

Přesto, že o problematice odvádění srážkových vod, resp. osvobození placení úhrad za odvádění srážkových vod bylo v minulosti napsáno mnoho, jsou často vznášeny další dotazy na tuto problematiku. K dotazům vede několik důvodů. Prvním z nich je to, že služba odvádění srážkových vod je obecně vodárenskými společnostmi poskytována za úhradu nákladů se službou spojených a s přiměřeným ziskem, což se také děje, jen stále přetrvává, že pomocí zákonem stanovených výjimek některé náklady nehradí ten, v jehož prospěch byly vynaloženy, ale někdo jiný. Dalšími důvody je nesprávný výklad příslušných ustanovení právních norem a skutečnost, že tato problematika byla dotčena rekodifikací soukromého práva. Nejčastější dotazy jsou vznášeny na podmínky pro placení náhrad za odvod srážkových vod z odběrných míst, které v katastru nemovitostí jsou sice vedeny jako objekty určené k trvalému bydlení, avšak ve skutečnosti k trvalému bydlení využívány nejsou a jsou

využívány k nebytovým účelům, např. k provozování penzionů, wellness atd, v nichž jsou komerčně nabízeny jen služby přechodného ubytování a relaxace. V současnosti se také rozvíjí diskuse, zda je opodstatněn právní názor, že na domovy pro seniory (domovy důchodců) a domovy se zvláštním režimem, kde jsou poskytovány sociální služby, lze paušálně uplatnit osvobození placení úhrad za odvádění srážkových vod podle § 20 odst. 6 zákona č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu v platném znění. Cílem tohoto příspěvku je pojmenovat stav těchto dvou témat a snaha odpovědět na položené dotazy.

Úvod

Je skutečností, že v České republice jsou objekty, které jsou podle kolaudačního rozhodnutí určeny pro trvalé bydlení, avšak ve skutečnosti k trva-

lému bydlení neslouží a jsou využívány k podnikání, např. k „relaxačnímu přechodnému ubytování“, jak je v dotazech často uvedeno, nebo k jiným nebytovým účelům. Víme, že takových objektů není málo. U takových případů je otázkou, jak ve vztahu k níže uvedené právní úpravě osvobození placení odvádění srážkových vod tyto nemovitosti posuzovat. Lze připustit, že určení stavby k trvalému bydlení se nejdříve váže na zápis účelu využití stavby v katastru nemovitostí, neodpovídá-li skutečný účel využití stavby zápisu v katastru nemovitostí, potom se určení nemovitosti k trvalému bydlení váže na kolaudační souhlas (rozhodnutí), kde je vždy stanoven účel využití stavby. **Užívat stavbu k jinému, než kolaudovanému účelu je správní delikt.** Vedou se také diskuse v otázkách, jak postupovat v případech, kdy stavba je z části určena a užívána k trvalému bydlení a z části je určena a užívána k jiným účelům. První rovina teoretiků zastává právní názor, že u takto smíšených objektů

odvádění srážkových vod z ploch sloužících k podnikání nelze poměrně zpoplatnit, neboť ustanovení zákona stanoví, že jsou osvobozeny „plochy nemovitostí určených k trvalému bydlení“, tedy jako celku, nikoliv k části ploch. Druhá rovina teoretiků zastává právní názor, že u takto „smíšených“ objektů odvádění srážkových vod z ploch sloužících k podnikání lze poměrně zpoplatnit. Výkladem „per analogiam“ (argumentace podobností) se přikláním k druhému právnímu názoru, neboť je-li dána tato možnost u drah, proč by tato možnost nemohla být dána u nemovitostí určených k trvalému bydlení.

V souvislosti se shora uvedeným je třeba dále uvést, že je skutečností, že převážná část domovů pro seniory (domovů, či penzionů důchodců), případně jiných domovů se zvláštním režimem, kde jsou poskytovány sociální služby, jsou stavby ubytovacího zařízení s ubytovacími jednotkami (jednotlivé pokoje nebo soubor místností), které svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňují požadavky jen na přechodné ubytování a jsou k tomuto účelu takto určeny a užívány. Tyto stavby nejsou kolaudovány k trvalému bydlení. Bydlení v těchto objektech se poskytuje na základě smlouvy o ubytování. Na druhou stranu se zřídka vyskytují zařízení sociálních služeb, kde jsou poskytovány sociální služby spojené s bydlením v ubytovacích jednotkách určených k trvalému bydlení, kdy tyto objekty jsou takto dokonce kolaudovány.

Právní stav

Podle stavebního práva (§ 6 odst. 4 vyhl. č. 268/2009 Sb.) musí mít stavby, z nichž odtékají povrchové vody, vzniklé dopadem atmosférických srážek (srážkové vody), zajištěno jejich odvádění, pokud nejsou srážkové vody zadržovány pro další využití. Odvádění srážkových vod se zajišťuje přednostně zasakováním. Není-li možné zasakování, zajišťuje se jejich odvádění do povrchových vod oddílnou (srážkovou) kanalizací. Jen pokud nelze srážkové vody odvádět samostatně, lze je odvádět jednotnou kanalizací pro veřejnou potřebu (dále jen kanalizace). Vzájemný vztah mezi vlastníkem, resp. provozovatelem kanalizace a odběratelem se řídí zejména zákonem č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu v platném znění (dále jen ZVaK). V § 20, odst. 6 ZVaK se stanoví, že „povinnost platit za odvádění srážkových vod do kanalizace pro veřejnou potřebu se nevztahuje na plochy dálnic, silnic, míst-

ních komunikací a účelových komunikací veřejně přístupných, plochy drah celostátních a regionálních včetně pevných zařízení potřebných pro přímé zajištění bezpečnosti a plynulosti drážní dopravy s výjimkou staveb, pozemků nebo jejich částí využívaných pro služby, které nesouvisí s činností provozovatele dráhy nebo drážní dopravy, zoologické zahrady, veřejná a neveřejná pohřebiště a **plochy nemovitostí určených k trvalému bydlení a na domácnosti**“. Žádné další ustanovení citovaného předpisu výjimky z povinnosti platit odvádění srážkových vod za tyto poskytované služby neudělilo ostatním věcem nebo subjektům. K danému ustanovení upravující osvobození od placení srážkových vod lze uvést jen to, že odpovídá stavu v době, kdy stál byl vlastníkem jak pozemních komunikací, drah, zoologických zahrad a bytových domů, tak i vodovodů a kanalizací. Vodné a stočné nebylo cenou skutečných nákladů právního vztahu, ale pouze poplatkem, který stát stanovil za poskytování této služby, která jím byla z převážné části dotována. Privatizací vodovodů a kanalizací do soukromého vlastnictví vznikl nový právní vztah, kde stočné by mělo být cenou skutečných nákladů tohoto právního vztahu. U stočného za odvádění srážkových vod (někdy též hovorově nazvané srážkovné) ač by měl platit princip, že se platí přímo úměrně podle objemu vypoustěné vody, zákonodárce z různých politických důvodů přistoupil na to, že od placení srážkových vod některé odběratele osvobodil. Až na domácnosti je osvobození stanoveno věčně, což znamená, že osvobození se stanoví podle ploch. Není-li množství srážkových vod odváděných do kanalizace měřeno, vypočítá se jejich množství podle ustanovení § 31 vyhlášky č. 428/2001 Sb, kterou se provádí ZVaK. Množství srážkových vod odváděných do kanalizace se vypočte podle vzorce uvedeného v příloze č. 16 uvedené vyhlášky na základě dlouhodobého srážkového normálu v oblasti, ze které jsou srážkové vody odváděny do kanalizace, zjištěného u příslušné regionální pobočky Českého hydrometeorologického ústavu a podle druhu a velikosti ploch nemovitostí a příslušných odtokových součinitelů uvedených v příloze č. 16. Pro účely výpočtu srážkovného se množství odvedených srážkových vod vypočítává samostatně pro každý pozemek a stavbu, ze které jsou tyto vody odvedeny přímo přípojkou nebo přes volný výtok do uliční dešťové vpusti a následně do kanalizace. Výpočet množství srážkových vod odváděných do kanalizace musí být uveden ve smlouvě o odvádění odpadních vod. Pro finální obsah smlouvy je rozhodující dohoda obou smluvních stran při respektování právních předpisů. Podmínky pro posouzení placení, či neplacení náhrad za odvádění sráž-

kových vod z objektů využívaných k nebytovým účelům, z objektů se zvláštním režimem, z domovů pro seniory a domovů důchodců jsou také dány obecně závaznými právními předpisy, zejména zákonem č. 89/2012 Sb. občanským zákoníkem (dále jen OZ) a zákonem č. 183/2006 Sb. stavebním zákonem (dále jen SZ).

Pojem nemovitosti určené k trvalému bydlení není v našem právním řádu doslovně definován. V souladu s občanským právem, lze tento pojem vykládat jednak jako pozemek, jehož součástí je stavba určená k trvalému bydlení (§ 506 OZ), dále jako právně samostatnou stavbu určenou k trvalému bydlení (§ 3055 OZ), či stavbu, určenou k trvalému bydlení, která je součástí práva stavby (§ 1242 OZ). V souladu se stavebním právem, lze tento pojem vykládat jako bytový dům, ve kterém více než polovina podlahové plochy odpovídá požadavkům na trvalé bydlení a je k tomuto účelu určen, dále jako rodinný dům, ve kterém více než polovina podlahové plochy odpovídá požadavkům na trvalé rodinné bydlení a je k tomuto účelu určen (§ 2 vyhl. č. 501/2006 Sb.), a konečně jako ubytovací jednotku v zařízení sociálních služeb, určenou k trvalému bydlení (§ 3 vyhl. č. 268/2009 Sb.). Přes některá tvrzení teoretiků, že není rozhodující, zda stavba (objekt) je či není k trvalému bydlení skutečně užívána, přiklání se k názoru profesionální praxe, že určení druhu stavby je sice věcí odborného uvážení pro její využití, jak před kolaudací stavby, tak v průběhu jejího užívání, avšak určení užívání stavby ve vztahu k osvobození placení srážkových vod je věcí posouzení skutečného využívání stavby. Tento názor potvrzuje i definice bytu (obytného prostoru) stanovená v OZ. Podle ustanovení § 2236 odst. 1 OZ, se bytem rozumí místnost nebo soubor místností, které jsou částí domu, tvořící obytný prostor, **který je určen a užíván k účelu bydlení**. Znamená to, že první podmínkou je, že obytný prostor je určen (aprobován kolaudací) k trvalému bydlení. Druhou podmínkou je, že obytný prostor je skutečně k trvalému bydlení užíván. Ve spojení s definicí prostoru sloužícího k podnikání ve smyslu ustanovení § 2302 OZ, na tyto dvě uvedené podmínky navazuje třetí podmínka, a to ta, že **obytný prostor neslouží k podnikání nebo k jiným nebytovým účelům**. Při nesplnění některé z podmínek, že obytný prostor je určen (aprobován kolaudací) k trvalému bydlení, že obytný prostor je skutečně k trvalému bydlení užíván a konečně, že obytný prostor neslouží k podnikání nebo k jiným nebytovým účelům, nelze takový prostor charakterizovat z hlediska osvobození placení srážkových vod jako nemovitost určenou pro trvalé bydlení ve smyslu ustanovení § 20, odst. 6 ZVaK. Na tyto plochy se povinnost platit za odvádění srážkových vod vztahuje. Za nebytové prostory se považují místnosti nebo soubory místností, které podle rozhodnutí stavebního úřadu jsou určeny k jinému účelu než k bydlení a jimiž jsou zejména prostory určené k provozování výroby, obchodu, služeb, výzkumu, administrativní činnosti, umělecké, výchovné a vzdělávací činnosti, dále archivy, skladové prostory, ambulance, prostory pro stravování, včetně jejich příslušenství (vyhrazená parkoviště, přístřešky, rampy, jiné zpevněné plochy atd.). Za nebytové prostory se však nepovažují příslušenství bytu, sušárny, půdy, společné místnosti, výtahy apod. Podle § 510 OZ je stanoveno, že „příslušenstvím věci je vedlejší věc vlastníka u věci hlavní, jejíž účelem vedlejší věci, aby se jí trvale užívalo společně s hlavní věcí v rámci jejich hospodářského určení“. OZ dále stanovuje, že právní jednání, práva a povinnosti týkající se hlavní věci se týkají i jejího příslušenství.

Za účelem zmírnění tvrdosti zákona ve věci plateb za odvádění srážkových vod byl do ZVaK, jako právní předpoklad osvobození od těchto plateb vložen i pojem „**domácnost**“. Jedná se o případ osobního osvobození od platby za odvádění srážkových vod. Oproti předchozí právní úpravě dané dřívějším občanským zákoníkem, OZ se legální definicí domácnosti vyhýbá. Pojem „domácnost“ se za současného stavu chápe ve dvou významech. A to jednak jako pospolitosť spolu žijících osob, což je pro osvobození úplat za odvádění srážkových vod podle § 20, odst. 6 ZVaK nepoužitelné, nebo jako zařízení obydlí (§ 690 až 699 OZ). Při výpočtu náhrady za odvádění srážkových vod, pojem domácnost by mohl být využitelný jen při určení věci, využívaných k bydlení a k podnikání, avšak jen u jedné domácnosti, nikoliv pro více domácností.

Ubytovací jednotkou podle § 3 písm. d) bod 2. vyhl. č. 268/2009 Sb, o technických požadavcích na stavby, je ubytovací jednotka v zařízení sociálních služeb, určená k trvalému bydlení. Podle uvedené vyhlášky je ubytovací jednotka specifikována jako soubor místností (popřípadě jedna obytná místnost), který svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení a je k tomuto účelu užívání určen a užíván. Jde o shodnou definici, jako u shora uvedené definice bytu ve smyslu ustanovení § 2236 OZ,

kdy se také jedná o místnost nebo soubor místností, které jsou částí domu, který svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení a je k tomuto účelu určen a užíván. Oproti ubytovacím jednotkám ve smyslu § 3 písm. d) vyhlášky č. 268/2009 Sb, existují stavby ubytovacího zařízení sociálních služeb (občanská vybavenost) s ubytovacími pokoji nebo soubory místností, které svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňují požadavky jen na přechodné ubytování a jsou k tomuto účelu takto určeny a užívány. Tyto stavby nejsou kolaudovány k trvalému bydlení, bydlení v těchto objektech se poskytuje na základě smlouvy o ubytování, ve smyslu ustanovení § 2326 a násl. OZ.

Závěr

Závěrem lze určit, že užívat stavbu k jinému, než kolaudovanému účelu je správní delikt. Dále lze určit, že výjimky osvobození placení srážkových vod se musí dovolávat ten, komu výjimka svědčí (odběratel). Z tohoto pravidla vyplývá, že odběratel musí doložit kromě toho, že nemovitost je určená k trvalému bydlení, také to, že ve skutečnosti je k trvalému bydlení využívána. Je proto rozhodující, že pokud nemovitost je určená k trvalému bydlení a v této nemovitosti se skutečně bydlí, v takovém případě se osvobození placení srážkových vod podle § 20, odst. 6 ZVaK vztahuje. Přes protichůdné názory lze dále určit, že osvobození od placení srážkových vod podle § 20 odst. 6 ZVaK se nevztahuje na nemovitosti, které jsou sice určeny (kolaudovány) k trvalému bydlení, avšak ve skutečnosti jsou využívány k nebytovým účelům. Konečně lze určit, že osvobození od placení srážkových vod podle § 20 odst. 6 ZVaK se nevztahuje na nemovitosti, které jsou určeny (kolaudovány) pouze k ubytování na základě smlouvy o ubytování ve smyslu ustanovení § 2326 a násl. OZ (hotely, penziony, domovy mládeže, internáty, koleje, domovy důchodců, ubytovny apod.).

Předpokladem pro posouzení výjimek je také to, zda všechny plochy patřící k objektu (jeho části) slouží tomuto účelu, tedy k trvalému bydlení nebo nebytovému účelu. Lze připustit, že je-li objekt z části využíván k nebytovým účelům (na podnikání) a z části k trvalému bydlení, lze srážkové vody účtovat v poměru, který odpovídá vypočtenému podílu. Podíl vypočítáme součinem platby za odvádění srážkových vod stanovených pro celou nemovitost a koeficientem, který se vypočítá jako podíl součtu podlahových ploch využívaných k nebytovým účelům, včetně jejich příslušenství k součtu všech podlahových ploch (tedy součtu ploch využívaných k trvalému bydlení, včetně jejich příslušenství a součtu ploch využívaných k nebytovým účelům, včetně jejich příslušenství).

V případě, že jsou v zařízení sociálních služeb poskytovány sociální služby podle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách spojené i s ubytováním v ubytovacích jednotkách určených k trvalému bydlení, ve smyslu § 3 písm. d) bod 2. vyhlášky č. 268/2009 Sb, kdy tyto objekty jsou takto kolaudovány a skutečně užívány, lze určit, že na takto využívané nemovitosti lze uplatnit výše uvedené osvobození podle § 20 odst. 6 ZVaK. V případě, že jsou sociální služby poskytovány v zařízení sociálních služeb poskytovány sociální služby spojené s přechodným ubytováním ve smyslu citovaného ustanovení § 2326 OZ a jsou takto kolaudovány, nelze na takto využívané objekty uplatnit výše uvedené osvobození podle § 20 odst. 6 ZVaK.

Osvobození se vztahuje na plochy přímo v zákoně vyjmenované bez ohledu na charakteristiku vlastníka. Skutečnost, že se povinnost platit za odvádění srážkových vod nevztahuje na v zákoně uvedené plochy staveb, nezbavuje vlastníka, popř. provozovatele kanalizace povinnosti uzavřít s jejich vlastníky smlouvu o odvádění srážkových vod kanalizací podle ustanovení § 8 odst. 6 zákona o vodovodech a kanalizacích. Výpočet množství srážkových vod odváděných do jednotné kanalizace musí být uveden ve smlouvě o odvádění odpadních vod. Pokud dojde ke změně skutečností uvedených v odběratelské smlouvě (změna charakteru objektu, plochy pro výpočet množství srážkových vod), je odběratel povinen tyto změny neprodleně vlastníku, resp. provozovateli kanalizace oznámit. Záleží pak na dohodě obou stran, jakým způsobem bude zajišťována případná kontrola.

JUDr. Josef Nepovím
poradenská a konzultační činnost ve vodárenství
Článek převzatý z časopisu Sovak, září 2019, ročník 28

OZNÁMENIE

Duktus je **vonRoll**

1.3.2019 došlo ku zmene názvu spoločnosti Duktus litinové systémy s.r.o.
na

vonRoll hydro (cz) s.r.o.

Výrobca potrubných systémov z tvárnej liatiny

Výhradný dovozca do Slovenskej republiky
Levická 54, 949 01 Nitra, Slovenská republika
Tel. č. +421 918 644 740, +421 903 287 887
+421 911 566 566, +421 910 649 298

vodas@vodas.sk
www.vodas.sk

vonRoll hydro (cz) s.r.o., Růžová 1386, 252 19 Rudná, Česká republika, T +420311 611 356, obchod@vonroll-hydro.world
www.duktus.cz, www.vonroll-hydro.world